

Journal of Social Sciences of Mus Alparslan University

anemon

Derginin ana sayfası: <http://dergipark.gov.tr/anemon>

Araştırma Makalesi • Research Article

Reflections of Türkiye's Decision to Provide Military Aid to the Korean War in the International Media

Melih Duman* Zühal Fidan Baritci**

Abstract: This study examines the repercussions of Türkiye's decision in the international media, which was a party to the war that broke out on June 25, 1950 between the Korean states established by the USA and the USSR states on both sides of the 38th parallel in Korea after the World War II. The decision to maintain close relations with Western countries, especially the United States, which was initiated with the end of World War II, was continued by supporting the call of the USA/UN as soon as the Korean War broke out. In this direction, this study analyzed Türkiye's decision to participate in the Korean War in the axis of the developments in its foreign policy and the direction of this decision in the international dimension through the news in the international media. For this purpose, archival sources and periodicals accessed through documentary scanning method were used, and nearly two thousand documents in the Archives of the History of the Republic and the Ministry of Foreign Affairs were examined. In the light of the documents examined, the positive and negative reflections of the decision taken in the international dimension were discussed. The fact that the decision was intensely discussed in domestic politics and reverberated in the international media for a long time reveals the importance of the issue.

Keywords: Türkiye, USA, Korean War, Media.

Türkiye'nin Kore Savaşı'na Askeri Yardım Kararının Uluslararası Medyadaki Yansımaları

Öz: Bu çalışma II. Dünya Savaşı sonrasında Kore'de 38. Paralelin iki yakasında ABD ve SSCB devletleri tarafından kurulan Kore devletleri arasında 25 Haziran 1950 tarihinde başlayan savaşa taraf olan Türkiye'nin kararının uluslararası medyadaki yankılarını ele almaktadır. II. Dünya Savaşı'nın sona ermesiyle birlikte başlatılan Batılı ülkelerle özellikle de ABD ile yakın ilişkiler sürdürme kararı, Kore savaşı çıktığı anda ABD'nin/BM'nin çağrısına destek verilerek devam ettirilmiştir. Bu doğrultuda çalışma, Türkiye'nin dış politikasında yaşadığı gelişmeler ekseninde Kore Savaşına katılma kararı almasını ve bu kararın uluslararası boyuttaki akislerinin ne yönde olduğu uluslararası medyada yer alan haberler vasıtasıyla analiz edilmiştir. Bu amaçla belgesel tarama yöntemiyle erişilen arşiv kaynakları ve süreli yayınlardan yararlanılmış; Cumhuriyet Tarihi Arşivi ve Dışişleri Bakanlığı Arşivlerinde yer alan iki bine yakın belge incelenmiştir. İncelenen belgeler ışığında alınan kararın tartışılması hem de uluslararası medyada uzun süre yankı bulması, meselenin önemini gözler önüne sermektedir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, ABD, Kore Savaşı, Medya

* Doç. Dr. Aksaray Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler, ORCID: 0000-0001-6861-615X
melihduman1@gmail.com

** Doç. Dr. Aksaray Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Halkla İlişkiler ve Reklamcılık, ORCID: 0000-0002-0957-1040
zuhal_fidani@hotmail.com

Cite as/ Atıf: Duman, M. & Fidan Baritci, Z. (2025). Reflections of Türkiye's decision to provide military aid to the Korean war in the international media. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(1), 363–392.
<http://dx.doi.org/10.18506/anemon.1611686>

Received/Geliş: 02 Jan/Ocak 2025

Accepted/Kabul: 28 Mar/Mart 2025

Published/Yayın: 30 Apr/Nisan 2025

e-ISSN: 2149-4622. © 2013-2025 Muş Alparslan Üniversitesi. TÜBİTAK ULAKBİM DergiPark ev sahipliğinde.

Introduction

Korea, which lived under the rule of Japan between 1910 and 1945, gained its freedom with the defeat of Japan at the end of World War II. However, this process lasted for a very short time; immediately after the war, a new era began with the occupation of the north of the 38th parallel in Korea by the USSR and the south by the USA. In a short time, two new states were established in the same two geographical regions. After the Democratic People's Republic of Korea established in the north declared war on the Republic of Korea established in the south on June 25, 1950, the Korean War took place for approximately three years (Uçarol, 2000: 672-674).

The Korean War dramatically changed the global situation. In the post-World War II period, which is referred to as the Cold War, the struggle carried out in ideological, political, economic and military forms between the two camps led by the USA and the USSR brought about a change in the West's understanding of security with the Korean War. The Korean War strengthened the view that the "danger" was now international and included the Middle East. This situation provided an important opportunity for Türkiye to establish a military alliance with the United States (NATO) (Hale, 2003: 118). It caused the US to ask for help through the United Nations Security Council (UNSC) in the face of the situation in Korea, and Türkiye was one of the first countries to respond to this call for help. The decision of Adnan Menderes, who was elected as prime minister in the year the war began, to send troops to Korea created a very important event in the political history of Türkiye. This decision has caused controversy from the moment it was taken, and it has not come down from the newspaper headlines, especially in the country. The decision to send military aid to the Korean War is very important because it shows the developments in Turkish foreign policy. With this decision, the Turkish soldiers' departure to Korea and their experiences in the war turned into an issue that the international media followed with interest. For this reason, the reflections of the Korean War in the international media are discussed.

Objective

In this study, the reflections of Türkiye's decision to provide military aid to the Korean War as a result of the developments in its foreign policy in the international media were examined. The fact that the decision was intensely discussed in domestic politics and reverberated in the international media for a long time reveals the importance of the issue. From this point of view, in the study, the direction of the international flow of this decision taken by Türkiye was analyzed through the news in the international media.

Method

In this study, archival sources and periodicals accessed through the documentary scanning method were used, and nearly two thousand documents in the archives of the History of the Republic and the Ministry of Foreign Affairs were examined. In the light of the documents obtained, Türkiye's provision of military assistance to the Korean War and the reflections of the issues related to its outcome in the international media have been revealed. The documentary scanning method, which is preferred in the examination of historical documents and archives (Karasar, 2012), is widely used in different fields of social sciences (Çavuşoğlu, 2022; Demir & Parlak, 2012; Duman, 2023; Kanat et al., 2022; Kaya, 2014; Kişi, 2018).

The Korean War

Oral Sander stated that by June 1950, Korea was in the position of a country with an extremely low literacy rate and authoritarian administrations, where the cholera epidemic was rampant. Throughout the last century, Korea has been used as a battleground in the power games in the Far East. Japan, which won the war with Russia in 1905, annexed Korea in 1910 while establishing a protectorate

over Korea. Korea, which became a field of struggle between Russia and Japan, became a “testing ground” in the power conflict that started between the USSR and the USA with the surrender of Japan to the USA in 1945 (Sander, 1996: 247). While the USA was still in World War II, it made various concessions to bring the USSR into the war on its side against Japan. One of these concessions was Korea. According to the agreement, the north of the 38th Parallel was to be cleared by the USSR and the south by the USA. After the war, Korea was divided into zones of influence, just like Germany, and was taken under control by the USA and the USSR. It has been observed that the two states, which agreed on the establishment of a united and independent Korea within the UN order, established two different states as a result of their struggle against each other after the war ended; While the Democratic People’s Republic of Korea was established in the north, the Republic of Korea was established in the south (Dinçer, 2004: 674; Lacoste, 2008: 59-60).

With the beginning of the so-called Cold War period immediately after World War II, the East Asian policy of the USA was affected by this situation like other policies. The U.S. rapidly increased its military support for South Korea against the USSR (Kennedy, 2010: 455). Similarly, the establishment of an army in North Korea made the Korean issue even more inextricable (Uçarol, 2000: 673). The presence of the USA in Korea, which is a very strategic region of Asia, carried the USA to a superior position against the USSR (Armaoğlu, 673). In the meantime, it has been observed that China, unlike the USA and the USSR, did not take an active stance on the Korean issue. The fact that South Korea did not pose a threat to China did not constitute a reason for Mao Zedong to deal with the Korean issue. On June 7, 1950, Kim Il Sung’s North Korean government wanted to take advantage of South Korea’s problems by launching a campaign for the peaceful unification of the country through general elections. North Korea’s initiatives were also in line with the strategy of the USSR. Because the USA was carrying out peace treaties with Japan during this period, and as a result of the treaty, US soldiers would gain the right to establish a military base in Japan. Second, Mao’s success in China—the civil war—spurred revolutionary movements in Asia. At first, this seemed favorable to Soviet Russia, as China had signed a treaty of alliance with the USSR in February 1950. However, contrary to what it seems, the situation made Mao an alternative to the USSR with his own model, which could make the position of the USSR in the world communist movement questionable. According to Oral Sander, Soviet Russia could therefore increase its influence with a successful war on the peninsula through North Korea and influence Japan and damage its agreement with the United States. Finally, another important factor was that Soviet Russia wanted to take action to turn to Asia in the face of the situation it remained in Europe (Sander, 1996: 247-248).

With the effect of all these developments, on June 25, 1950, the North Korean army crossed the 38th Parallel to unite the two countries and began to invade South Korea. The fact that the South Korean army is in a weaker position in terms of equipment has enabled North Korea to achieve success in a short time. According to the United States, the North Korean aggression was the work of Soviet Russia, and if the USSR was not stopped, it would be inevitable that the developments would lead to a new world war. US President Harry S. Truman, who thought that the invasion of South Korea would increase the influence of Communism by creating a domino effect, assigned General Douglas MacArthur, who was in Japan, to provide military aid to South Korea. In addition, the UN Security Council, which was immediately called to a meeting, issued a resolution calling for an immediate cessation of the war, stating that North Korea was an aggressor. In the face of the deterioration of the military situation in South Korea, Truman mobilized air and naval troops. The UN Security Council, on the other hand, adopted a resolution calling on UN members to help South Korea to maintain peace (Dinçer, 2004: 674-675).

China’s involvement in the Korean War, on the other hand, shook the balances and had long-term consequences in the war. When the North Korean government attacked the South, the Communist government had just taken over in China. The Communist Chinese administration, which has economic and its own foreign policy problems, has been indifferent to the Korean issue for a while. The fact that the US started a military action against North Korea led to China’s interest in Korea. In the face of the advance of American troops, China increased its military buildup on the Korean border from 180,000

to 320,000 and began to clash with US troops in November 1950 (McNeill, 2002: 808; Sander, 1996: 251-252). China, which was occupied by Japan before World War II and by different states much earlier, accepted the idea that the USA would settle next to it through Korea as a threat. China's participation in the Korean War put the UN forces in a difficult situation and led to heavy losses. The USA, which entered into a peacemaking approach without victory in the face of the losses, forced North Korea and China to make peace by bombing the regions of Korea on the border with China, and at the end of the three-year war, the conflicts stopped with the ceasefire agreement signed in the summer of 1953 and it was accepted to re-determine the 38th parallel as the border between the two countries (Dinçer, 2004: 675-676).

Findings

Türkiye's Decision on Military Aid to Korea and Its Reflections

Until the ceasefire was established in 1953, the United States spent 50 billion dollars for the Korean War, sent 2 million soldiers to this region, and lost more than 54 thousand of them (Kennedy, 2010: 455). At the very beginning of the process, the U.S. called on the UN members to provide all kinds of assistance to stop the attacks, and 22 states, including Türkiye, responded to this call (Turan, 2008: 509). Türkiye's decision to participate in the Korean War has been a subject of much debate in the following period as well as at the time of the decision. At the focal point of the debate was the announcement and dispatch of 4500 soldiers to Korea on July 25, 1950, "without consulting the Grand National Assembly of Türkiye" after a meeting chaired by President Celal Bayar with the participation of Prime Minister Adnan Menderes, Speaker of the Grand National Assembly of Türkiye Refik Koraltan and Chief of General Staff Nuri Yamut (Erhan, 2009: 545).

After the establishment of the Democratic Party (DP) government led by Adnan Menderes, who won the general elections of May 14, 1950, there was a change in Turkish foreign policy. During the period of the DP government, which pursued an active foreign policy, Türkiye identified the interests of the West, especially the Near and Middle East, with its own security interests (Bağcı, 1994: 89). When the Korean issue came to the agenda, it was seen that the DP made the Korean decision with the same political reasons. The Korean issue was a very important opportunity for the DP government for NATO membership. Despite the opposition's objections, the DP did not give up its decision and sent "soldiers together with other elements of the free world" to Korea (Erhan, 2009: 545). The 4500-person unit under the command of Brigadier General Tahsin Yazıcı was sent off with a ceremony and the first reactions to the decision were overwhelmingly positive. The decision to send Turkish soldiers to Korea was a courageous decision and this decision was a significant indicator of the foreign policy understanding of the period (Turan, 2008: 510-511). The Korean Turkish Association, which arrived in Korea on October 12, 1950, fulfilled its duties within the UN Peacekeeping Force Command between 1950-1953. The decision taken was a very important decision in the history of Türkiye, because for the first time in the history of the Republic, the Turkish soldier participated in the war by sending troops abroad and to a foreign country (Uçarol, 2000: 732-733).

Considering the Korean issue as a very important opportunity for Türkiye to join NATO, the government officially applied as a member of NATO one week after the decision to send troops to Korea, but the NATO Council rejected Türkiye's application on the grounds that Türkiye and Greece were included in the Mediterranean defense plans (Hale, 2003: 118-119). Despite NATO's decision, "Mehmetçik" (*Turkish Soldiers*) continued to fight in Korea and was always in the crucial areas of the war during the three years he was actively involved. Türkiye's support to the UN forces in Korea, especially in the United States, was very important for the rescue of South Korea. During the Battle of Kunuri, the efforts of the "Mehmetçik" prevented the destruction of the UN forces. For the second time, after the Kumyangjangni Victory won by the Turkish soldiers, the UN forces gave up their decision to leave Korea and remained to establish calm in Korea until the Panmunjom Armistice Agreement signed in 1953. The struggle of Turkish soldiers, who made a great contribution to the ceasefire agreement established in Korea, was a very important factor in Türkiye's admission to NATO (Türkmen, 2017:

532-533). Türkiye became a NATO member in February 1952 after the objections of states such as Denmark and Norway, which had prevented Türkiye from entering NATO in their previous applications, ended (Zürcher, 2013: 342).

Positive Repercussions of Türkiye's Decision to Join the Korean War

The United States' rise to become a dominant power on the world stage has led to a significant paradigm shift in world politics. It was seen that this change integrated Türkiye into the process immediately after the end of World War II. While developments such as the Battleship Missouri, the Truman Doctrine, and the Marshall Plan enabled Türkiye to develop close cooperation with the United States, Türkiye accepted the United States as an important foreign policy ally against the USSR, which emerged as a threat in its foreign policy. This alliance process, which started during the CHP Governments, continued without interruption in the first two months of the establishment of the DP Government. When the Korean War broke out, Türkiye, despite the criticism of the CHP, had to go to aid as part of its foreign policy (Tokgöz, 2014: 185; Turan, 2008: 513).

Türkiye, which has been following the U.S. on the Korean issue, has closely followed the developments through Washington Press Advisor Nüzhet Baba upon the U.S. decision on Korea. According to Baba, who stated that he knew the USA with the information he gained as a result of his contacts since 1908, the USSR gained the enmity of the US public opinion and official circles with its actions in Korea. Baba thought that if South Korea fell into the hands of the Communists, the prestige of the United States would be shaken. Stating that it was difficult to predict the course of action of the USA, Baba indicated that it would not be wrong to say that the USA “would go all lengths to settle this issue”. Baba's report dated June 30, 1950 was sent to Adnan Menderes, Samet Ağaoğlu as a report on the “United States Situation Against the Korean Issue” (BCA, 30-1-0-0/102-630-6, 28.07.1950). In addition, when Türkiye decided to participate in the Korean War, it informed the news agencies, newspapers and members of the US Congress in the USA through the New York News Bureau and the Washington Press Attaché to use the decision taken in accordance with the US political system as a public diplomacy lever (BCA, 30-1-0-0/102-630-9, 21.08.1950).

After Türkiye's decision to send troops to Korea, the most curious was the flow of the decision in the USA. The fact that NATO membership, which is a very important agenda item in Turkish foreign policy, and the Korean issue meet at a common point has led to the curiosity of how Türkiye's decision resonates in the United States. Accordingly, the New York News Bureau sent its report to Ankara on July 28. In the report written by New York News Director Nuri Eren, it was noted that the first developments of Türkiye's decision on Korea had a very positive echo in the United States. Eren noted that the “major newspapers” in New York published the story on their front pages. In this direction, it was noted that the *New York Herald Tribune* newspaper used the title “After Türkiye's decision, England, Australia and New Zealand will also send troops to Korea” while publishing the UK's aid decision in the issue dated July 27, 1950. Apart from the newspapers, radios also announced Türkiye's decision. Accordingly, journalist Fulton Lewis mentioned Türkiye in his speech on WCR radio in New York on July 26. According to Lewis, who considered Türkiye's decision on military aid very significant, since the end of World War II, Türkiye had been “sitting at the mouth of the Soviet barrel and under constant pressure from Russia and its pawns”. Lewis stated that when the Communists wanted to dominate Türkiye, the United States prevented the threat of Communism by providing weapons. But he said it was rare for the U.S. to receive recognition in exchange for aid — the Korean decision — and that Türkiye's offer of help was “extremely refreshing”. Apart from radio and newspapers, television was another mass media in which Türkiye's decision was reflected in the U.S. public. Television channels such as NBC and WPIX broadcast excerpts from old films showing the maneuvers of the Turkish soldier (BCA, 30-1-0-0/102-630-8, 05.08.1950). One of the areas where the decision reflected diplomatically was the UN Security Council. Speaking on the WLIB radio channel, commentator Estelle M. Sternberger talked about Türkiye's candidacy for the UN Security Council. According to

Sternberger, the United Nations was considering a member of the Security Council from the Middle East in the face of the decision of the Arab states that had been timid on the Korean issue. Discussing the issue of the monopoly of the Arab states of the member state to be elected to the Security Council from the Middle East, Sternberger said “In the face of the current crisis [Korea], it will be safe to give the membership of the Council to Türkiye, which has entered the administration of a democratic government, in the face of the changing and changing situation of the Arabs” and announced to the US public the thesis that Türkiye should become a member of the UN Security Council as a result of the Korean decision (BCA, 30-1-0-0/102-630-8, 05.08.1950).

In the following period, Türkiye’s decision to send troops to Korea was frequently covered in the media organs in the USA. Many newspapers have published stories praising Türkiye’s decision and the success of its troops. The fact that some countries publish the news served by the USA in their own newspapers and magazines has caused Türkiye to be widely covered in the foreign press on this issue (See Table 1).

Baltimore newspaper was one of the first newspapers to cover Türkiye’s decision on Korea in the U.S. press. In the editorial of the *Baltimore* newspaper, it was reported that “Türkiye’s decision to participate in the Korean War with 4,500 fully equipped soldiers is praised”. Another important point that the newspaper deals with is that the military force sent is not a symbolic force, but is “composed of real combatants” (TDA, 44874.216231.70/547, 28.07.1950). On July 27, *The Camden Ourier Post*, published in New Jersey, “discussed Türkiye’s decision to send troops to Korea, and praised Türkiye’s decision to do so despite the Russian threat”. In addition, the editorial of *the News and Courier* newspaper, also published in Charleston, South Carolina, included the following statements: “There is no doubt that Türkiye’s offer to send troops to Korea, which is Russia’s next-door neighbor, is an act of courage. In this way, the United States is now learning who its friends are” (TDA, 44874.216231.66.547, 01.08.1950).

News about Türkiye has also appeared in highly influential newspapers in the United States, such as *the Washington Post*. In an editorial published by the *Washington Post*, it praised Türkiye and the Turkish military among the states that participated in the Korean War. Similar reports were reported in the Boston Herald and Bridgeport Telegram and other newspapers (TDA, 44874.216231.60/547, 08.08.1950). In the publications of the American press abroad, news about Türkiye and the Turkish military often appeared. Accordingly, the article titled “Turks in Korea” appeared in the copy of *the New York Herald Tribune* newspaper published in Paris. *The New York Herald Tribune* used expressions praising the success of the Turks and compared Türkiye to the UN countries. The newspaper also reported that Türkiye was the country that contributed the most to the UN and was a tireless ally (TDA, 44874.216231.60/547, 08.08.1950). Canada, another NATO country, also took a close interest in the issue and the developments were widely covered in the Canadian press. While the echoes of the Korean War made a lot of noise in Canada, articles were also written with the Turkish brigade participating in the operation. The newspapers underlined the cooperation between Türkiye and NATO by stating that the Turkish military was fulfilling the duty expected of it (TDA, 44689.215908.19/547, 02.12.1950).

The UK, with which Türkiye had very good relations, was one of the countries that covered the most news about Türkiye, along with the USA and Canada. Newspapers such as the Lancashire Evening Post, Yorkshire Evening News, and *the Illustrated London News* praised the desperate behavior of the Turkish soldiers during the most difficult times of the war (TDA, 44874.216231.36/547, 01.12.1950).

Another country that supports Türkiye’s decision is West Germany. Especially in the newspapers Stars and Stripes, the newspapers of the American Army in West Germany, the outstanding achievements of the Turkish soldiers in Korea were praised with the headlines “Mac Arthur praises the Turkish troops” and “The Turks defeat the reds with their bayonets” (TDA, 44874.216233.106/547, 06.02.1951). Again, the “perseverance and determination” shown by the Turkish brigade during the Korean War was widely covered in the *Illustrierte Woche* (Badische Illustrierte) newspaper in Germany. Referring to the Turkish soldier as the “Hero of Heroes”, the newspaper report said, “Turkish bayonet charge is feared in Korea. Türkiye’s 40 divisions are the cornerstone of NATO’s defense”. While *Die*

Welt newspaper praised the heroism of the Turkish soldier with the news titled “The bayonet battles of the Turks”; *The Frankfurter Allgemeine Zeitung* newspaper reported similar news (TDA, 44874.216233.109/547, 29.01.1951).

Despite having close relations with Türkiye, some media outlets in France did not mention the Turkish soldiers in Korea and their achievements at first. However, later on, it was seen that these newspapers also made Turkish soldiers the subject of news with expressions of admiration. In addition, the satisfaction of the high-level administrators of the state with the statements “What kind of nation the Turks are has once again been fixed” was conveyed to the readers (TDA, 44874.216231.31/547, 01.11.1950).

A similar satisfaction was shown in the Netherlands. *Trouw* newspaper, one of the most important newspapers in the Netherlands, shared its satisfaction with Türkiye’s decision to send troops and the photos of the Turkish soldiers on its cover page (TDA, 44874.216231.68/547, 29.07.1950). Similarly, texts were published in the Dutch press expressing appreciation for the “sacrifice and endurance of the Turkish soldiers” (TDA, 44874.216231.27/547, 04.12.1950). Belgium, a neighbor of the Netherlands and another NATO member country, closely followed the issue by not being indifferent to Türkiye’s initiatives on Korea. In this context, *Le Soir* newspaper published the “Türkiye Letter” written by René Houille in Ankara following the negotiations in the Grand National Assembly of Türkiye (TDA, 44874.216231.8/547, 28.12.1950).

Denmark, another NATO country, also took a close interest in Türkiye and Turkish contingents. Remarkable news was shared in the Danish press. In this context, it was seen that the Information newspaper, which publishes the evening news, drew attention to the Turkish unity by publishing a news article emphasizing that Sabiha Gökçen voluntarily participated in the war in its article titled “A Turkish girl flies over Korea”. With the news of Sabiha Gökçen, Information newspaper emphasized that even Turkish women voluntarily participated in the freedom struggle of the free world (TDA, 44874.216233.107/547, 02.02.1951).

Sweden, which was not a member of NATO but was in the Western club, also drew attention to Türkiye’s decision on Korea. After the decision to send the Turkish contingent, the Swedish newspaper Aftonbladet published two articles about the Turkish brigade in Korea. In both published articles, Turkish troops and their successes in Korea were praised (TDA, 44874.216233.101/547, 14.02.1951). Another country that reports on the Turkish union was Switzerland. The Swiss press followed the visit of US General Matthew Ridgway to Türkiye with particular interest. *The National Zeitung* newspaper also published an article about the visit. The article, which deals with the General’s inspections and visits, also included Ridgway’s discourses. *The National Zeitung*, which preferred to indirectly affirm Türkiye and Turkish unity to its readers through the words of the US General Ridgway, praised the outstanding effort and success of the Turkish soldier with the words of the General, “If I had a division of Turkish soldiers under my command in Korea, the Korean issue would have been solved long ago” (TDA, 44874.216232.102/547, 18.11.1952).

Turkish-Israeli relations, which started to develop after Türkiye’s recognition of Israel, started a rapprochement between the two countries with the influence of the United States. In this context, articles about the Turkish brigade were included in the Israeli press. The Israeli press preferred to quote the United States in its articles about Turkish soldiers. The fact that Israel was a newly established state in this period and its bilateral relations with the United States allowed it to evaluate global developments in a US-centered manner. In this context, *Ashmoret Magazine*, which reported the news it received from the Saturday Evening Post magazine, published a news article about the heroism of Turkish soldiers fighting in Korea. While the pictures of Turkish soldiers were also included in the news, it was appreciated that the Turkish unit successfully escaped the encirclement of the crowded Chinese forces and that they saved their weapons, especially bullets, despite being left without equipment, and it was emphasized that Türkiye should be proud of this (TDA, 44874.216233.63/547, 30.05.1951).

The news in support of Türkiye was not limited to the United States and other allied countries with which Turkish foreign policy wants to have close relations, but also the news about the Korean Turkish Union outside these countries attracted attention. The most striking of these countries is Argentina, which is located quite far from Türkiye. In Buenos Aires, the weekly magazine *El Hogar* appreciated the presence of Turkish soldiers in Korea; his achievement, renunciation and disciplined action were followed and appreciated with interest (TDA, 44874.216231.106/547, 05.01.1950). Argentina received the news about the Turkish-Korean Union from Tokyo-based sources and the AFB agency. Among the news carried to the Argentine press was the statement of the commander of the Korean Turkish Association, Tahsin Yazici, describing the successful and self-sacrificing struggle of the Turkish soldiers (TDA, 44874.216231.1/547, 29.12.1950). The fact that an article in French titled “Will Korea gain independence?” was also published in the Argentine press was an indication of how interested the country was in the subject (TDA, 2503.16404.12/503, 23.03.1946).

In Spain, which did not have close political relations with Türkiye, there were also reports about Turkish soldiers. The Franco regime’s desire to cooperate with the West during this period affected Spain’s view of the developments in Korea. While the news about the Korean War was included in the Spanish press, there were words of praise about the Turkish soldier. *Ariba* newspaper brought the news from the headline to its readers by including expressions praising the Turkish military unit fighting in Korea. The news was shared with the following statements: “The Turkish soldier fights back in the most difficult situations by attaching bayonets. We are printing a picture of the president of a nation who knows how to fight at a time when a handful of Turkish infantrymen are in a very difficult situation” (TDA, 44874.216231.34/547, 30.11.1950). *Ariba* newspaper also published an article titled “Turkish soldier in Korea” written by Juan Dela Cosa. In the article, the author praised the Turkish soldier and said, “A soldier must have self-confidence. If the Western world succeeds in raising soldiers at the level of the morality of the Turkish soldier, Europe can live comfortably and the nations that are the work of the Soviet imperialists can expect to be saved.”, the article was also broadcast on the radio and announced to all of Spain and appreciated (TDA, 44874.216233.113/547, 16.01.1951).

Another country that broadcasts about Turkish unity is Finland, a neighbor of the USSR. The Finnish press also showed interest in Turkish military brigade in Korea, and especially the *Uusomi* newspaper shared information about the progress with the public by publishing the news about our military unit going to Korea and the photos related to the news. In the photographs used in the news, the photos of the soldiers smiling were preferred and the success of the Turkish soldier was emphasized (TDA, 44874.216231.37/547, 22.11.1951). Apart from Finland, other countries that have signed positive news about Türkiye’s military contingent in Korea are countries such as Afghanistan, India, Mexico, Egypt and Japan (TDA, 44874.216233.93/547, 05.03.1951; 44874.216233.93/547, 05.03.1951; 44874.216231.26/547, 09.12.1951).

Negative Repercussions of Türkiye’s Decision to Participate in the Korean War

Türkiye’s decision to send troops to Korea to act together with the West, especially the USA, due to the concerns it experienced due to the USSR, points to a very important moment in Turkish political history. Because, after the decision to send troops to Korea, Turkish foreign policy would be in the camp of Western countries/NATO until the end of the Cold War, and this development would trigger a series of events that affected Türkiye’s domestic and foreign policy. From Ankara’s point of view, the repercussions of the Korean decision, how it had the most impact on the United States due to Türkiye’s NATO application, were wondered, and the developments of the decision were closely followed, especially through Türkiye’s foreign representatives. Likewise, the way in which the decision was evaluated in the USSR and countries close to the USSR was followed in a similar way (See Table 1).

Negative news about Türkiye’s decisions on Korea were mainly published in the countries behind the “Iron Curtain”, but also in some media outlets in countries such as the USA and France, with which Türkiye had close relations. In this context, the newspaper *Daily Compass*, which was published in the USA/New York, published the news in the newspaper *Al İmar* through the agency called Jeta, which

publishes in Tel Aviv, and carried the news in its columns that 80% of the war unit sent by Türkiye to Korea consisted of Jews and that the Jews suffered a lot of casualties. In the assessment made by Türkiye's Permanent Mission to the UN, it was stated that *Daily Compass* is "left-leaning" and *Al Imar* is the organ of the Israeli Socialist Party. While the news was considered malicious and even blatantly slanderous, Türkiye's Mission to the UN requested information on the number of non-Muslim soldiers who went to Korea to answer the questions that would come to the fore not to damage Türkiye's image in the United States (TDA, 44874.216233.129/571, 04.01.1951).

Another related news was published by the *Al Hamishmar* newspaper, the publication organ of the Mapam Labor Party in Tel Aviv, but this time the news did not spread to the United States. In *Al Hamishmar*'s report, it was claimed that 80% of the soldiers who went to Korea were "Turkish Jews" and that the Jews of Türkiye were in mourning because of the destruction of these troops. The fact that 12-14 daily newspapers in Israel, such as *Al Hamishmar*, belonged to parties that were very active in the Israeli Parliament, despite the fact that the circulation of some of them was very low, created a problem for Türkiye's image despite the debate about the seriousness of the news (TDA, 44874.216233.130/547, 03.01.1951).

In this period, when the bitter memories of World War II, when relations with the USA were very important, 7 Armenian, 5 Greek and 3 Jewish soldiers who performed their military duty in the unit sent to Korea to be published against the defamation of Türkiye through the Jews were sent to Türkiye's foreign representatives to respond to the relevant questions (TDA, 44874.216233.128/547, 06.01.1951). Despite the information on the number of non-Muslim soldiers, the news against Türkiye continued. Apart from the allegations about the Jews, news targeting different ethnic structures was also published. In the December 14, 1950 issue of the Syrian newspaper *Al Alam*, it was claimed that most of the soldiers in the Turkish brigade sent to Korea were Kurds and Arabs from Hatay and Iskenderun. The fact that the news covers only the province of Hatay, which posed a problem with Türkiye in terms of Syria, suggests that the news was made for disinformation purposes. Likewise, Hasan Hacho, a former member of parliament from Syria's Jazeera, made "propaganda" that the Turkish contingent sent to Korea consisted of Arab and Kurdish elements and that there was not a single Turkish soldier in the unit (TDA, 44874.216231.16/547, 15.12.1950; 35723.141016.201/571, 22.01.1951).

Countries such as the USSR, Romania, Hungary, and Poland, which are called the Eastern Bloc in the Cold War literature, were among the countries with the most negative news about Türkiye's decision on Korea. The most intense negative reaction to Türkiye's decision came from the USSR. The USSR's objections and news about Türkiye's decision continued to appear in newspapers such as *Kransy Flote*, *Krasnaya Zvezda*, and *Pravda* even in the years after Türkiye's accession to NATO (TDA, 44874.216233.41/547, 22.08.1951; 35874.141659.48/571, 12.01.1953; 35874.141658.21/571, 25.05.1954). At the time when the decision to send troops was made, in an article titled "Rogue Diplomats" in the magazine *Yeni Zaman*, it was announced that Türkiye's decision to send troops to Korea was taken under pressure from US senator (Harry P.) Cain. According to the article, the U.S. State Department sent Cain to Ankara to persuade Türkiye, "fearing" that the number of countries refusing to send troops would increase, and the decision was taken after Cain's visit. The article, which is a propagandistic assessment, framed Türkiye as being too weak to take a decision on its own and in a position to bow to US pressure (TDA, 44874.216231.58/547, 10.08.1950).

In the Soviet press, while trying to use a rather moderate tone regarding Türkiye's situation and decisions, in some periods, Türkiye was tried to be insulted in an inappropriate way. In this context, there were reports that Türkiye's brigade in Korea was "reminiscent". In 1952, during a performance at the Moscow State Circus, there were articles in the USSR press that dogs with fezzes on their heads and wooden rifles hanging from their shoulders were brought to the stage in a truck with the inscription "Turkish Brigade in Korea" and that they fled when gunshots were heard (TDA, 35743.141135.82/571, 18.10.1952; 35743.141135.80/571, 20.10.1952).

While the USSR's reaction to Türkiye was more cautious and aimed at staying away from a diplomatic crisis, except for isolated incidents, some countries in the Eastern Bloc made much harsher assessments. Romania was one of these countries. The news in Romania was especially covered as reported by the Soviet news agency *Tass*. In addition to *Tass*, information was also given about Türkiye's activities in Korea in line with the news received from other Soviet sources (such as *Pravda*, *Literaturnia Gazeta*). Türkiye's operation in Korea was generally portrayed as an absolute defeat and annihilation in a "contemptuous" manner. Similarly, it was often mentioned that the U.S. sent Turkish soldiers to their deaths (TDA, 44874.216231.15/547, 18.12.1950; 39439.160034.112/568, 01.01.1951).

To strengthen the allegations against Türkiye, it was aimed to create a negative opinion by claiming that newspapers in Türkiye such as *Cumhuriyet* and *Son Posta* were quoted. In this context, it was reported in other Romanian newspapers such as *Dobrogea Noua*, *Viata Capitalei*, *Universul*, *România Libera* that rallies and demonstrations would be held to stay out of the Korean War due to the heavy losses of the Turkish Union, and that these would be "organized by progressive university students". In addition to all these, *Universul* newspaper published many news insulting Türkiye outside the Korean War (TDA, 44874.216231.6/547, 28.12.1950; 39439.160034.100/568, 05.01.1951; 39439.160034.82/568, 05.01.1951; 39782.159739.42/568, 14.02.1951; 44874.216233.54/547, 28.06.1951; 39439.160034.29/568, 13.07.1951).

Another Eastern Bloc country that reported negatively about Türkiye was Poland. The news in Poland, as in Romania, was against Türkiye and that the Turkish people reacted to the decision. In particular, there were reports in the Warsaw press that about a thousand soldiers returning from Korea went to the mountains for fear of being sent back to the front, which shook the prestige of Türkiye (TDA, 44874.216232.94/547, 12.01.1953). Another country where there was news against Türkiye was Hungary. In the Hungarian press, the news in the newspapers *Vilagossag*, one of the publications of the Communist Party, and *Kis Ujseg*, the organ of the Small Farmers Party, attracted attention. *Vilagossag* newspaper claimed that Turkish unity has completely disappeared, as in other Eastern Bloc countries. Likewise, the same newspaper made a connection between Türkiye's situation in Korea and World War II Hungary's relationship with Germany on a different date. The newspaper stated that the Turks and other countries that sent troops to Korea played a similar role in the same way that the Hungarians were sacrificed to defend the rear of the German forces, and claimed that "traitorous governments exchanged the lives of the soldiers for dollars". In particular, the newspaper criticized Ankara Radio's incessant praise of unity in Korea (TDA, 44667.215269.3/556, 26.01.1951). Following a similar propaganda method, the *Kis-Ujseg* newspaper claimed that after the news of the destruction of the first Turkish contingent, Türkiye, which had been "captured in exchange for dollars", sent the second convoy to Korea to shed more blood for the West. *Kis Ujseg* made a connection between the past and the current situation in Korea, as did the newspaper *Vilagossag*. This time, while making a connection with the Spanish Civil War, it was claimed that the USA sent "Turkish soldiers to the front" just as Franco sent Moroccan soldiers to the front line during the Civil War (TDA, 44667.215269.2/556, 18.02.1951). In addition to the newspapers *Vilagossag* and *Kis Ujseg*, many articles were published in *Szabad Nép* and *Független Magyarorsag* about Türkiye's war in Korea and its relations with Western countries due to this war. In these articles, there were many allegations that the US and the British were in a struggle for influence over Türkiye, that the soldiers returning from Korea were isolated and the public was prevented from learning what happened to the Turkish soldiers in Korea, that US President Truman wanted to "fascistize" Türkiye, that he sent his closest relatives to Ankara for this reason, and that the captured Turkish soldiers wrote letters about the deaths of their friends in vain to be sent to the ceasefire conference (TDA, 88087.320488.23/556, 03.10.1951).

The news against Türkiye, which started with Türkiye's decision to send troops to Korea and continued in the following period, was not only seen in the socialist countries that supported North Korea/Democratic People's Republic of Korea in the Korean War, but also in the countries that are considered allies of Türkiye or with which it has good relations. In this context, it was an indignant move that *Agence France Press* (AFP) reported from Seoul that the Turkish unit was completely destroyed and that General Tahsin Yazıcı committed suicide to avoid being captured. Türkiye's

representative to the UN, Selim Sarper, investigated the news and its editors due to the negative impact AFP had on Türkiye's image, and as a result, he heard that the news was unfounded and deliberate, and that those who made the news were "leftist elements who have penetrated AFP". The fact that there was no news in AFP that would cause a crisis about Türkiye after the aforementioned news showed that AFP was more careful about the situation in Türkiye (TDA, 44874.216231.30/547, 12.04.1950).

Another ally that was reported against is Iraq. Just like in the case of AFP, the number of publications against Türkiye in Iraq was not high. In addition, it was determined that the newspapers were the organs of opposing political views. Among these publications is the *Al-Yaqaza* newspaper, which follows the line of the opposition Al-Istiqlal Party, which was outside of mainstream politics. On the other hand, the criticism of *Al-Yaqaza* newspaper against Türkiye's decision on Korea is quite different from the criticism in other countries and newspapers. Because, instead of insulting Türkiye or damaging the country's image, the newspaper questioned the answer to why the Turkish people died in Korea on a non-dishonest basis. In the article titled "The people of Türkiye and the Korean slaughterhouse", the newspaper discussed Türkiye's politics through a deceased Turkish commander and criticized the officials who sent Turkish soldiers to Korea for allegedly serving Anglo-American purposes instead of surrendering to colonial desires and defending a usurped right (TDA, 8427.58643.1/533, 12.12.1952).

In Iran, another country with which it had good relations, a remarkable diplomatic initiative was made regarding the news against Türkiye. While the newspapers that published negative news about Türkiye were classified as "at the disposal" of the USSR, the Turkish Embassy in Tehran stepped in for these publications. Upon the publication of news and cartoons in the Iranian press mocking Turkish unity and Türkiye's decision, Ambassador Yakup Kadri Karaosmanoğlu met with the Iranian Prime Minister and expressed his discomfort with the publication against Türkiye. After the meeting, one of the newspapers that insulted Türkiye was closed, while the Iranian government decided to broadcast in favor of Türkiye in the print media and on the radio. In line with the decision taken, contact was established between the Iranian Propaganda and Printing Directorate and Anadolu Agency, and as a result, it was decided to exchange news and cooperate between Anadolu Agency and the relevant institutions in Iran (TDA, 44874.216231.12/547, 22.12.1950; 44874.216231.11/547, 25.12.1950).

Discussion and Conclusion

The Cold War, one of the most important breaking moments in Turkish political history, led to a series of events that shaped Turkish foreign policy from 1945 to the present. Türkiye's willingness to act together with Western countries led by the USA and European states in the Cold War generally required it to take part against the Eastern Bloc countries during the Cold War. In this period, when Türkiye preferred one of the two sides, the first incident in which it acted with the West took place during the Korean War. Korea, which was transferred to the Cold War as a World War II problem, was the first hot contact of the Cold War in 1950.

Türkiye, which responded to the call for help made by the United States when the Korean issue first broke out, saw the call as a necessity of cooperation with the United States. Due to the nature of the decision, the decision was a highly discussed issue in the Turkish public opinion and in the atmosphere of political polarization. The issue that is more important for Türkiye than the debates in domestic politics is the reflections of the decision abroad. Therefore, considering that Türkiye's decision to send troops to Korea was related to its desire to take part in the Western camp/NATO, the way the Korean Turkish Association was covered in the Western media was a matter of important curiosity. Türkiye, which had previously applied to become a member of NATO, applied for the second time after deciding to send troops to Korea. For this reason, for Türkiye, the coverage of news in favor of Türkiye, especially in the Western media, and following them became an evaluation criterion for Türkiye's NATO membership. In this context, it is necessary to consider the news in the Western media as a laboratory

for Türkiye's NATO membership. Because the favor for the Korean Turkish Union was evaluated as a positive image for NATO membership.

For all these reasons, the USA is perhaps the country where the most curiosity is about how the decision to send Turkish soldiers to Korea resonates abroad. The decision was seen as an important lever that would improve Türkiye-US relations on the NATO axis. The Korean decision, which could be considered as the first step of the "active" foreign policy that Türkiye wanted to pursue, provided positive feedback in the US press organs as requested by the Government. The first reflection of Türkiye's decision in the U.S. is that Türkiye was with the U.S. and did not leave it alone. In all mass media such as newspapers, radio and television, Türkiye's decision was frequently covered and announced to the American public. Apart from the U.S., other Western countries that reported on Türkiye are Germany, Canada, the United Kingdom, Denmark, the Netherlands and Belgium. In these countries, just like in the USA, very positive evaluations were made about Türkiye. The press of Sweden and Switzerland, which were not members of NATO but were among the Western countries, also evaluated Türkiye's decision positively. In addition, countries such as Spain, which want to cooperate with Western countries, also evaluated Türkiye's decision on a positive plane. Other countries that support Türkiye were Argentina, Finland, India, Japan, Afghanistan, Israel, Mexico and Egypt.

While the positive reflections of the decision were an important issue regarding Türkiye's NATO membership, the negative reflections of the decision were handled with a different sensitivity because they created a negative image. In the media of the Eastern Bloc countries, there were negative news about Türkiye in a way that was not difficult to predict. This situation was also seen in the countries where Türkiye acts together, although they were few in number. However, it was determined that predominantly negative news took place in Eastern Bloc countries such as the USSR, Romania, Poland, Hungary, or countries such as Syria, which had close relations with Eastern Bloc countries. In the press of this group of countries, where negative news was included, there were propagandistic news that insulted Türkiye and the Turkish people due to the support of the North Korean front, criticized the presence of Turkish soldiers in Korea, and claimed that there was a disharmony between the government and the people. The other group of countries with which negative news takes place were countries with which Türkiye had close relations, such as Iran, Iraq, France and Israel. The publication of negative news in countries that were considered to be allies of Türkiye would create a negative opinion about the country's image and NATO membership, so the officials of the Ministry of Foreign Affairs had to step in. Ministry officials tried to decipher the news against Türkiye in a way that was in line with the objectives of Turkish foreign policy.

During the Korean War, which took place during the Cold War, when Türkiye became a part of global politics, the news for and against Türkiye was evaluated in terms of Turkish foreign policy by considering it within the scope of public diplomacy. Especially in countries such as the United States, where the public was influential in foreign policy decisions, Türkiye had tried to evaluate the impact of Türkiye's decision on the media and therefore on the public opinion for the purpose of NATO membership. The fact that Türkiye reacted to the countries where there was not only pro but also unfavorable news and reacted when it had the opportunity to intervene showed that the role of the media in international relations was taken into account in the beginning of the Cold War. In this context, Türkiye's international media evaluations and practices during the Korean War provided important data in terms of evaluating Türkiye's media-foreign policy relationship in the 1950s. While the media-foreign policy issue, which was paid attention to during the Korean War, was seen as an important issue before Türkiye's membership in NATO, after it became a member of NATO, the activities in this field gradually declined, and this situation had negative consequences in the long term in Turkish foreign policy.

Attachment 1: Table 1. Countries with Positive and Negative News

Country/Region	Sources of Positive News	Sources of Negative News	Newspaper/Magazine Number
USA	Baltimore Camden Ourier News and Courier Boston Herald ve Bridgeport Telegram New York Herald Tribune Housion Post Stars and Stripes Saturday Evening Post	Daily Compass	9 newspapers
Afghanistan	Enis	-	1 newspapers
Germany	Illustrierte Woche Die Welt Frankfurter Allgemeine Zeitung	-	3 newspapers
Argentina	El Hogar	-	1 newspapers
Belgium	Le Soir	-	1 newspapers
Denmark	Information	-	1 newspapers
Finland	Uusomi Daily Mail	-	2 newspapers
France	Newspaper/Magazine not named	Le Monde	1 newspapers
India	The Times of India	-	1 newspapers
Netherlands	Trouw	-	1 newspapers
Iraq	Irak Times	El Yakaza	2 newspapers
United Kingdom	Lancashire Evening Post Yorkshire Evening News Illustrated London News	-	3 newspapers
Israel	Ashmoret Magazine	Al İmar Al Hamishmar	2 newspapers 1 magazine
Spain	Ariba	-	1 newspapers
Sweden	Aftonbladet	-	1 newspapers
Switzerland	National Zeitung	-	1 newspapers
Canada	Newspaper/Magazine not named	-	1 newspapers
Hungary	-	Vilagossag Kıs Ujseg Szabad Nép Független Magyarorsag Magazine	3 newspapers 1 magazine
Egypt	-	Al Ahram	1 newspapers
Mexico	Newspaper/Magazine not named	-	1 newspapers
Japan	Nippon Times	-	1 newspapers
Poland	-	Newspaper/Magazine not named	1 newspapers
Romania	-	Dobrogea Noua Viata Capitalei Universul Pravda Literaturnia Gazeta România Libera	6 newspapers
USSR	-	New Times Magazine Krasnaya Zvezda Pravda Kransy Flote	1 magazine 3 newspapers
Syria	-	Al Alam	1 newspapers

Disclosure Statements

1. Declaration of the contribution of the researchers: Declaration of the contribution rate of the researchers: The contribution rate of the first author is research design 50%, data analysis 50%, writing 50%, editing 50%; the contribution rate of the second author is research design 50%, data analysis 50%, writing 50%, editing 50%.

2. Conflict of interest: There is no conflict of interest.

3. Ethics Report: Ethics committee approval is not required since the study was not conducted on human or animal subjects.

4. Research Model: The model of the study is a research article and archival documents and periodicals obtained through the documentary source search method, which is frequently used in historical document studies, were evaluated.

TÜRKÇE SÜRÜM

Giriş

1910-1945 yılları arasında Japonya'nın egemenliği altında yaşayan Kore, II. Dünya Savaşı'nın sonunda Japonya'nın yenilmesi ile hürriyetine kavuşmuştur. Ancak bu süreç oldukça kısa sürmüştür; savaşın hemen ardından Kore'de 38. paralelin kuzeyinin SSCB ve güneyinin ABD tarafında işgal edilmesiyle yeni bir dönem başlamıştır. Kısa süre içerisinde aynı iki coğrafi bölgede iki yeni devlet kurulmuştur. Kuzeyde kurulan Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti'nin güneyde kurulan Kore Cumhuriyeti'ne 25 Haziran 1950 tarihinde savaş ilan etmesinin ardından yaklaşık olarak üç yıl kadar sürecek Kore Savaşı yaşanmıştır (Uçarol, 2000: 672-674).

Kore Savaşı küresel durumu önemli ölçüde değiştirmiştir. Soğuk Savaş olarak ifade edilen II. Dünya Savaşı sonrası dönemde daha ziyade ABD ve SSCB'nin başını çektiği iki kamp arasında ideolojik, siyasi, ekonomik ve askeri şekillerde yürütülen mücadele, Kore Savaşı ile Batı'nın güvenlik anlayışında değişiklik meydana getirmiştir. Kore Savaşı, "tehlike"nin artık uluslararası boyutlarda olduğu ve Ortadoğu'yu da kapsadığı görüşünü güçlendirmiştir. Bu durum ise Türkiye'nin ABD ile askeri düzeyde ittifak -NATO- kurması için önemli bir fırsat sağlamıştır (Hale, 2003: 118). ABD'nin Kore'de yaşadığı durum karşısında Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi (BMGK) vasıtasıyla yardım istemesine neden olmuş, bu yardım çağrısına ilk cevap veren ülkelerden biri de Türkiye olmuştur. Savaşın başladığı yıl başbakan olarak seçilen Adnan Menderes'in Kore'ye asker gönderme kararı alması, Türkiye siyasi tarihinde oldukça önemli bir hadise meydana getirmiştir. Bu karar alındığı andan itibaren tartışmalara yol açmış, özellikle de ülke içinde gazete manşetlerinden inmemiştir. Kore Savaşı'na askeri yardım gönderme kararı Türk dış politikasında yaşanan gelişmeleri de göstermesi sebebiyle oldukça önemlidir. Alınan bu kararla Türk askerinin Kore'ye gidişi ve savaşta yaşadıkları uluslararası medyanın da ilgiyle takip ettiği bir konuya dönüşmüştür. Bu sebeple Kore Savaşının uluslararası medyadaki yansımaları ele alınmıştır.

Amaç

Çalışmada Türkiye'nin dış politikasında yaşadığı gelişmeler neticesinde Kore Savaşına askeri yardımda bulunma kararı almasının uluslararası medyadaki yansımaları incelenmiştir. Kararın hem iç politikada yoğun bir şekilde tartışılması hem de uluslararası medyada uzun süre yankı bulması, meselenin önemini gözler önüne sermektedir. Buradan hareketle, çalışmada Türkiye'nin aldığı bu kararın uluslararası boyuttaki akislerinin ne yönde olduğu ortaya konmaya çalışılmıştır.

Yöntem

Çalışmada belgesel tarama yöntemiyle erişilen arşiv kaynakları ve süreli yayınlardan yararlanılmış; Cumhuriyet Tarihi arşivi ve Dışişleri Bakanlığı arşivlerinde yer alan iki bine yakın belge incelenmiştir. Elde edilen belgeler ışığında, Türkiye'nin Kore Savaşı'na askeri yardım sağlaması ve bunun neticesine ilişkin meselelerin uluslararası medyadaki yansımaları ortaya konmuştur. Tarihi belge ve arşivlerin incelenmesinde tercih edilen belgesel tarama yöntemi (Karasar, 2012), sosyal bilimlerin farklı alanlarında da yaygın bir şekilde kullanılmaktadır (Çavuşoğlu, 2022; Demir & Parlak, 2012; Duman, 2023; Kanat vd., 2022; Kaya, 2014; Kişi, 2018).

Kore Savaşı

Oral Sander, 1950 Haziran'ına gelindiğinde Kore'nin kolera salgının kol gezdiği okuma yazma oranı son derece düşük olduğu ve otoriter yönetimlere sahip olan bir ülke konumunda olduğunu ifade etmiştir. Son yüzyıl boyunca Kore, Uzakdoğu'da yaşanan güç oyunlarında mücadele sahası olarak kullanılmıştır. 1905 yılında Rusya ile yaptığı savaşı kazanan Japonya, Kore üzerinde hamilik tesis

ederken, 1910 yılında Kore'yi ilhak etmiştir. Rusya-Japonya arasında mücadele alanı haline gelen Kore, Japonya'nın ABD'ye 1945 yılında teslim olmasıyla birlikte ise SSCB ile ABD arasında başlayan güç çatışmasında “deneme tahtası” haline gelmiştir (Sander, 1996: 247). ABD, henüz II. Dünya Savaşı içerisindeyken SSCB'yi Japonya karşısında, kendi yanında savaşa sokmak amacıyla çeşitli tavizlerde bulunmuştur. Bu tavizlerden bir tanesi de Kore olmuştur. Yapılan anlaşmaya göre 38. Paralelin kuzeyi SSCB, güneyi ise ABD tarafından temizlenecekti. Savaş sonrasında Kore tıpkı Almanya gibi nüfuz bölgelerine ayrılarak ABD ve SSCB tarafından denetim altına alınmıştır. BM düzeni içerisinde birleşik ve bağımsız bir Kore kurulması konusunda anlaşılan iki devletin savaş sona erdikten sonra birbirlerine karşı girdikleri mücadele neticesinde iki farklı devlet kurdukları görülmüştür; Kuzeyde Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti kurulurken Güneyde ise Kore Cumhuriyeti kurulmuştur (Dinçer, 2004: 674; Lacoste, 2008: 59-60).

Soğuk Savaş olarak adlandırılan dönemin II. Dünya Savaşı'ndan sonra hemen başlamasıyla birlikte, ABD'nin de Doğu Asya politikası diğer politikaları gibi bu durumdan etkilenmiştir. ABD, SSCB karşısında Güney Kore'ye verdiği askeri desteği hızla arttırmıştır (Kennedy, 2010: 455). Benzer bir biçimde Kuzey Kore'de de bir ordu kurulması Kore meselesini daha da içinden çıkılmaz bir hale getirmiştir (Uçarol, 2000: 673). Asya'nın oldukça stratejik bir bölgesi olan Kore'de ABD'nin bulunması, ABD'yi SSCB karşısında üstün bir konuma taşımıştır (Armaoğlu, 673). Çin'in bu esnada ABD ve SSCB'den farklı olarak Kore meselesinde aktif bir tutum takınmadığı görülmüştür. Güney Kore'nin Çin için bir tehdit oluşturmaması, Mao Zedung için Kore meselesi ile ilgilenilmesi için bir gerekçe oluşturmuyordu. 7 Haziran 1950'de Kim İl Sung'un Kuzey Kore Hükümeti genel seçimler yoluyla ülkenin barışçıl bir biçimde birleşmesi kampanyasını başlatarak Güney Kore'nin yaşadığı sorunlardan yararlanmak istemiştir. Kuzey Kore'nin girişimleri SSCB'nin stratejisine de uygun düşmekteydi. Zira ABD bu dönemde Japonya ile barış antlaşmalarını yürütüyordu ve antlaşma sonucunda ABD askerleri Japonya'da askeri üs kurma hakkı kazanacaktı. İkinci olarak ise Mao'un Çin'deki –iç savaş- başarısı Asya'daki devrimci hareketleri teşvik etmişti. Bu durum ilk başta Sovyet Rusya için uygun görünüyordu, üstelik Çin Şubat 1950'de SSCB ile bir ittifak antlaşması imzalamıştı. Fakat durum görüldüğünün aksine Mao'yu kendi modeli ile SSCB'ye karşı alternatif bir hale getiriyordu ki bu durum SSCB'nin dünya komünizm hareketi içerisindeki konumunu tartışılır hale getirebilirdi. Oral Sander'e göre Sovyet Rusya, bu sebeple Kuzey Kore vasıtasıyla yarımadada kazanılacak başarılı bir savaşla etkinliği artırabilir ve Japonya'yı etkileyerek ABD ile anlaşmasına zarar verebilirdi. Son olarak Sovyet Rusya'nın Avrupa'da kaldığı durum karşısında Asya'ya yönelmek üzere harekete geçmek istemesi de önemli bir diğer etken olmuştur (Sander, 1996: 247-248).

Tüm bu gelişmelerin etkisiyle 25 Haziran 1950'de Kuzey Kore ordusu, iki ülkeyi birleştirmek üzere 38. Paraleli geçerek Güney Kore'yi işgal etmeye başlamıştır. Güney Kore ordusunun teçhizat açısından daha zayıf konumda olması, Kuzey Kore'nin kısa süre içerisinde başarı elde etmesini sağlamıştır. ABD'ye göre Kuzey Kore saldırganlığı, Sovyet Rusya'nın eseri idi ve SSCB'ye dur denilmezse gelişmelerin yeni bir dünya savaşına yol açması kaçınılmaz bir hal alacaktı. Güney Kore işgalinin domino etkisi meydana getirerek Komünizmin etkisini arttıracaklarını düşünen ABD Başkanı Harry S. Truman, Japonya'da bulunan General Douglas MacArthur'u Güney Kore'ye askeri yardım yapması için görevlendirmiştir. Bunun yanı sıra hemen toplantıya çağrılan BM Güvenlik Konseyi, Kuzey Kore'nin saldırgan olduğunu belirterek savaşın hemen durdurulmasını isteyen bir karar çıkartmıştır. Güney Kore'deki askeri durumun kötüye gitmesi karşısında Truman, hava ve deniz birliklerini harekete geçirmiştir. BM Güvenlik Konseyi ise barışı korumak amacıyla BM üyelerini Güney Kore'ye yardım etmek üzere çağırın bir tasarı kabul etmiştir (Dinçer, 2004: 674-675).

Kore savaşına Çin'in dâhil olması ise dengeleri sarsarak savaş içerisinde uzun erimde sonuçlar meydana getirmiştir. Kuzey Kore yönetimi Güney'e saldırdığında Komünist yönetimi Çin'de idareyi yeni ele almıştır. Ekonomik ve kendi dış politika sorunları olan Komünist Çin yönetimi bir süre Kore meselesine karşı ilgisiz kalmıştır. ABD'nin Kuzey Kore'ye karşı askeri hareket başlatması, Çin'in Kore'yle ilgilenmesine yol açmıştır. Amerikan askerlerinin ilerlemesi karşısında Çin, Kore sınırındaki askeri yığınağını 180.000'den 320.000'e yükseltmiş, Kasım 1950'de ise ABD askerleri ile çatışmaya başlamıştır (McNeill, 2002: 808; Sander, 1996: 251-252). II. Dünya Savaşı öncesinde Japonya'nın çok

daha önce ise farklı devletlerin işgaline uğrayan Çin, ABD'nin Kore vasıtasıyla yanı başına yerleşeceği düşüncesini bir tehdit olarak kabul etmiştir. Çin'in Kore Savaşı'na katılması BM güçlerini zor durumda bırakarak ağır kayıplar yaşanmasına yol açmıştır. Yaşanan kayıplar karşısında zafersiz bir barış sağlama anlayışı içerisinde giren ABD, Kore'nin Çin sınırındaki bölgelerini bombalayarak Kuzey Kore ve Çin'i barışa zorlamış, üç yıl süren savaşın sonunda 1953 yazında imzalanan ateşkes antlaşmasıyla çatışmalar durmuş ve iki ülke arasında 38. Paralelin yeniden sınır olarak tayin edilmesi kabul edilmiştir (Dinçer, 2004: 675-676).

Bulgular

Türkiye'nin Kore'ye Askeri Yardım Kararı ve Yansımaları

1953 yılında ateşkes sağlanıncaya kadar ABD, Kore Savaşı için 50 milyar dolar harcamış, 2 milyon askerini bu bölgeye göndermiş ve bunların 54 bininden fazlasını ise kaybetmiştir (Kennedy, 2010: 455). ABD, sürecin en başında BM üyelerine saldırıların durdurulması için her türlü yardıma bulunmaya çağırılmış, bu çağrıya Türkiye'nin aralarında bulunduğu 22 devlet cevap vermiştir (Turan, 2008: 509). Türkiye'nin Kore Savaşına katılma kararı alması, kararın alındığı anda olduğu gibi sonraki dönemde de çokça tartışılan bir konu olmuştur. Tartışmanın odak noktasında ise Cumhurbaşkanı Celal Bayar başkanlığında, Başbakan Adnan Menderes, TBMM Başkanı Refik Koraltan ve Genelkurmay Başkanı Nuri Yamut'un da katılımıyla yapılan bir toplantı sonrasında "TBMM'ye ve muhalefete danışılmadan" 25 Temmuz 1950'de Türkiye'nin Kore'ye 4500 asker göndereceğinin açıklanması ve gönderilmesi yer almıştır (Erhan, 2009: 545).

14 Mayıs 1950 genel seçimlerini kazanan Adnan Menderes önderliğindeki Demokrat Parti (DP) hükümetinin kurulmasından sonra, Türk dış politikasında bir değişim yaşanmıştır. Aktif bir dış politika izleyen DP hükümeti döneminde Türkiye, Yakın ve Orta Doğu başta olmak üzere Batı'nın çıkarlarını kendi güvenlik çıkarlarıyla özdeş hale getirmiştir (Bağcı, 1994: 89). Kore meselesi gündeme geldiğinde ise DP'nin aynı politik gerekçelerle Kore kararını aldığı görülmüştür. Kore meselesi DP Hükümetine NATO üyeliği için oldukça önemli bir fırsat olmuştur. Muhalefetin itirazlarına rağmen DP, kararından vazgeçemeyerek Kore'ye "hür dünyanın diğer unsurlarıyla birlikte asker" göndermiştir (Erhan, 2009: 545). Tuğgeneral Tahsin Yazıcı komutasındaki 4500 kişilik birlik, gerçekleştirilen merasimle uğurlanmış ve alınan karara gösterilen ilk tepkiler ise kahir ekseriyetiyle olumlu olmuştur. Kore'ye Türk askerinin gönderilme kararı, cesaretli bir karardır ve bu karar dönemin dış politika anlayışının kayda değer bir göstergesidir (Turan, 2008: 510-511). 12 Ekim 1950'de Kore'ye varan Kore Türk Birliği, BM Barış Gücü Komutanlığı bünyesinde aldığı görevleri 1950-1953 yılları arasında yerine getirmiştir. Alınan karar, Türkiye tarihinde oldukça önemli bir karar olmuştur, zira Cumhuriyet tarihinde ilk kez yurt dışına ve yabancı bir ülkeye asker göndererek Türk askeri savaşa katılmıştır (Uçarol, 2000: 732-733).

Kore meselesini Türkiye'nin NATO'ya girmesi için oldukça önemli bir fırsat olarak gören Hükümet, Kore'ye asker gönderme kararı alındıktan bir hafta sonra resmi olarak NATO'ya üye olarak başvuruda bulunmuş, fakat NATO Konseyi Türkiye ve Yunanistan'ın Akdeniz savunma planlarında yer alması gerekçesiyle Türkiye'nin yaptığı başvuruyu geri çevirmiştir (Hale, 2003: 118-119). NATO'nun kararına rağmen "Mehmetçik" Kore'de savaşımaya devam etmiş ve aktif olarak görev aldığı üç yıl boyunca da savaşın hep can alıcı bölgelerinde bulunmuştur. Türkiye'nin Kore'de BM güçlerine özellikle de ABD'de verdiği destek Güney Kore'nin kurtarılması için oldukça önemli olmuştur. Kunuri Savaşı sırasında "Mehmetçik"ın ortaya koyduğu gayret, BM güçlerinin imha edilmesini engellemiştir. İkinci kez ise Türk askerinin kazandığı Kumyangjangni Zaferi'nden sonra BM kuvvetleri Kore'yi terk etme kararından vazgeçerek 1953 yılında imzalanan Panmunjom Ateşkes Antlaşması'na kadar, Kore'de sükuneti tesis etmek üzere kalmışlardır. Kore'de tesis edilen ateşkes antlaşmasında büyük bir katkısı olan Türk askerlerinin mücadelesi Türkiye'nin NATO'ya kabul edilmesinde oldukça önemli bir amil olmuştur (Türkmen, 2017: 532-533). Türkiye'nin daha önceki başvurularında NATO girişini engelleyen

Danimarka ve Norveç gibi devletlerin itirazını sona ermesi sonrasında Türkiye, Şubat 1952’de NATO üyesi olmuştur (Zürcher, 2013: 342).

Türkiye’nin Kore Savaşına Katılma Kararının Olumlu Yansımaları

ABD’nin dünya sahnesinde başat bir güç hale gelmeye başlaması dünya siyasetinde önemli bir paradigma değişimine yol açmıştır. Bu değişikliğin Türkiye’yi II. Dünya Savaşı bittikten hemen sonra, sürece entegre ettiği görülmüştür. Missouri Zirhlisi, Truman Doktrini, Marshall Planı gibi gelişmeler, Türkiye’nin ABD ile yakın iş birliği geliştirmesini sağlarken Türkiye, dış politikasında tehdit olarak beliren SSCB karşısında ABD’yi önemli bir dış politika müttefiği olarak kabul etmiştir. CHP Hükümetleri döneminde başlayan bu ittifak süreci, DP Hükümetinin kurulduğu henüz ilk iki aylık süreçte kesintiye uğramadan devam etmiştir. Kore Savaşı çıktığında ise Türkiye, -CHP’nin eleştirilerine rağmen- dış politikası gereği yardıma gitmek durumundaydı (Tokgöz, 2014: 185; Turan, 2008: 513).

Kore konusunda ABD’yi takip eden Türkiye, ABD’nin aldığı Kore kararı üzerine, Washington Basın Müşaviri Nüzhet Baba vasıtasıyla gelişmeleri yakından takip etmiştir. 1908’den itibaren gerçekleşen temasları neticesinde edindiği bilgilerle ABD’yi tanıdığını ifade eden Baba’ya göre, SSCB Kore’de yaptıkları ile ABD kamuoyu ve resmi çevrelerin düşmanlığını kazanmıştır. Baba, Güney Kore’nin Komünistlerin eline geçmesi halinde ABD’nin prestijinin sarsılacağını düşünmüştür. ABD’nin hareket tarzını tahmin etmenin güç olduğunu söyleyen Baba, buna karşın ABD’nin “bu meseleyi halletmek üzere sonuna kadar gideceğini” söylemenin hatalı olmayacağını ifade etmiştir. Baba’nın 30 Haziran 1950 tarihli raporu, “Kore meselesine karşı Birleşik Amerika’nın durumu” hakkında rapor olarak, Adnan Menderes, Samet Ağaoğlu’na gönderilmiştir (BCA, 30-1-0-0/102-630-6, 28.07.1950). Bunu yanı sıra Türkiye, Kore Savaşına katılma kararı aldığı anda ABD’nin siyasal sistemine uygun olarak alınan kararın kamu diplomasisi manivelası olarak kullanılması için New York Haberler Bürosu ve Washington Basın Ataşeliği vasıtasıyla ABD’deki haber ajanslarına, gazetelere ve ABD Kongresi üyelerine bildirmiştir (BCA, 30-1-0-0/102-630-9, 21.08.1950).

Türkiye’nin Kore’ye asker gönderilmesi kararı almasından sonra en çok kararın ABD’deki akisleri merak edilmiştir. Türk dış politikasında oldukça önemli gündem maddesi olan NATO üyeliği ile Kore meselesinin ortak noktada buluşması, Türkiye’nin kararının ABD’de nasıl yankılandığının merak edilmesine yol açmıştır. Bu doğrultuda New York Haberler Bürosu, 28 Temmuz’da hazırladığı raporu Ankara’ya göndermiştir. New York Haberler Müdürü Nuri Eren tarafından kaleme alınan raporda Türkiye’nin Kore kararının ilk akislerinin ABD’de oldukça müspet yankılandığı kaydedilmiştir. Eren, New York’taki “büyük gazeteler”in haberi birinci sayfada yayınladıklarını kaydetmiştir. Bu doğrultuda New York Herald Tribune gazetesinin, 27 Temmuz 1950 tarihli sayısında İngiltere’nin yardım kararını yayınlarken “Türkiye’den sonra İngiltere, Avusturalya ve Yeni Zelanda da Kore’ye asker gönderecekler” başlığının kullandığı kaydedilmiştir. Gazeteler dışında radyolarda Türkiye’nin kararını duyurmuştur. Bu doğrultuda gazeteci Fulton Lewis, 26 Temmuz’da New York’taki WCR radyosundaki konuşmasında Türkiye’den bahsetmiştir. Türkiye’nin askeri yardım kararını çok manalı bulan Lewis’e göre Türkiye, II. Dünya Savaşı’nın sona ermesinden beri “Sovyet namlusunun ağzında oturmakta, Rusya’nın ve peyklerinin daimi tazyiki altında bulunmaktadır.” Lewis, Komünistlerin Türkiye’ye hâkim olmak istediği zaman ABD’nin silah yardımıyla bulunarak Komünizm tehdidini önlediğini ifade etmiştir. Fakat ona göre ABD’nin yardım karşılığında takdir görmesi –Kore kararı-ender tesadüf edilen bir durumdur ve Türkiye’nin yardım teklifi “son derece ferahlatıcıdır.” Radyo ve gazete dışında ABD kamuoyunda Türkiye’nin kararının yansıdığı diğer bir kitle iletişim aracı ise televizyon olmuştur. NBC ve WPIX gibi televizyon kanallarında Türk askerinin manevralarını gösteren eski filmlerden bölümler yayınlanmıştır (BCA, 30-1-0-0/102-630-8, 05.08.1950). Kararın diplomatik olarak aksettği alanların başında ise BM Güvenlik Konseyi gelmiştir. WLIB radyo kanalında bir konuşma gerçekleştiren yorumcu Estelle M. Sternberger, Türkiye’nin BM Güvenlik Konseyi adaylığı hakkında konuşmuştur. Sternberger’e göre Birleşmiş Milletler, Kore meselesinde çekingen davranan Arap devletlerinin kararı karşısında Güvenlik Konseyi’ne Ortadoğu’dan seçilecek üyeyi düşünmektedir. Güvenlik Konseyi’ne Ortadoğu’dan seçilecek üye devletin Arap devletleri tekelinde olması meselesini

tartışan Sternberger, “Bugünkü buhran [Kore] muvacehesinde, Arapların, değişen ve mütereddit durumları karşısında, Konsey üyeliğine demokrat bir hükümet idaresine giren Türkiye’ye vermek emin olacaktır” diyerek Türkiye’nin Kore kararı neticesinde BM Güvenlik Konseyi’ne üye olması tezini ABD kamuoyuna duyurmuştur (BCA, 30-1-0-0/102-630-8, 05.08.1950).

Sonraki süreçte de ABD’de basın yayın organlarında Türkiye’nin Kore’ye asker gönderme kararı sıklıkla yer almıştır. Birçok gazete Türkiye’nin söz konusu kararını ve askerlerinin elde ettiği başarıyı öven haberler yayınlamıştır. Bazı ülkelerin ABD aracılığıyla servis edilen haberleri kendi gazete ve mecmualarında yayınlaması ise bu konu özelinde Türkiye’nin dış basında geniş bir şekilde yer almasına neden olmuştur (Bkz Tablo 1).

Türkiye’nin Kore kararını ABD basınında ilk yer veren gazetelerden birisi Baltimore gazetesi olmuştur. Baltimore gazetesinin başmakalesinde, “Türkiye’nin tam teçhizatlı 4.500 erle Kore harbine iştirak kararı övülmektedir” haberi yer almıştır. Gazetenin ele aldığı bir diğer önemli husus da gönderilen askeri kuvvetin sembolik bir kuvvet olmayıp “hakiki muhariplerden teşekkül” etmesidir (TDA, 44874.216231.70/547, 28.07.1950). New Jersey’de yayınlanan Camden Courier Post gazetesi ise 27 Temmuz’da “Türkiye’nin Kore’ye asker yollama kararı üzerinde durarak stratejik ehemmiyeti haiz olan boğazlara hâkim Türkiye’nin Rus tehdidine rağmen bu karara varmasını” övmüştür. Bunun yanı sıra yine Güney Carolina eyaletinin Charleston şehrinde yayımlanan News and Courier gazetesinin baş makalesinde de şu ifadeler yer almıştır: “Rusya’nın kapı komşusu olan Türkiye’nin Kore’ye asker gönderme teklifi şüphe yok ki cesaret numunesi bir harekettir. Birleşik Amerika da bu suretle dostlarının kim olduklarını bugünlerde öğrenmektedir” (TDA, 44874.216231.66.547, 01.08.1950).

Türkiye ile ilgili haberler Washington Post gazetesi gibi ABD’de oldukça etkili olan gazetelerde de yer almıştır. Washington Post, başmakale olarak yayınladığı bir yazıda Kore savaşına katılan devletler arasından Türkiye ve Türk askerini övmüştür. Keza benzer haberlere Boston Herald ve Bridgeport Telegram ve diğer gazetelerde de yer verilmiştir (TDA, 44874.216231.60/547, 08.08.1950). Amerikan basının yurt dışındaki yayınlarında da Türkiye ve Türk askeri ile ilgili haberler sıklıkla yer almıştır. Bu doğrultuda New York Herald Tribune gazetesinin Paris’te yayınlanan nüshasında “Kore’deki Türkler” başlıklı yazı yer almıştır. New York Herald Tribune, Türklerin başarısını öven ifadeler kullanırken, Türkiye’yi BM ülkeleriyle kıyaslamıştır. Ayrıca Türkiye’nin BM’ye en fazla katkı sağlayan ülke ve yorulmak bilmez bir dost olduğunu belirten ifadelere yer vermiştir (TDA, 44874.216231.60/547, 08.08.1950). Bir diğer NATO ülkesi olan Kanada’da konu ile yakından ilgilenmiş ve gelişmeler Kanada basınında geniş bir biçimde yer almıştır. Kore Savaşı’nın yankıları Kanada’da oldukça ses getirirken harekâtına katılan Türk tugayı ile makaleler de kaleme alınmıştır. Gazeteler, Türk birliği ile ilgili daha ziyade Türk askerinin kendisinden beklenen vazifeyi yerine getirdiğini ifade ederek Türkiye ile NATO arasındaki iş birliğinin altını çizmiştir (TDA, 44689.215908.19/547, 02.12.1950).

Türkiye’nin oldukça iyi ilişkilere sahip olduğu İngiltere ise ABD ve Kanada ile birlikte Türkiye hakkında en fazla habere yer veren ülkelerdendir. İngiltere basınından Lancashire Evening Post, Yorkshire Evening News, Illustrated London News gibi gazeteler savaşın en zor zamanlarında Türk askerinin cansiperane davranışlarından övgüyle bahsetmiştir (TDA, 44874.216231.36/547, 01.12.1950).

Türkiye’nin kararını destekleyen ülkelerden bir diğeri ise Batı Almanya’dır. Özellikle Batı Almanya’daki Amerikan Ordusu’nun gazeteleri olan Stars and Stripes gazetelerinde “Mac Arthur Türk birliğini övüyor” ve “Türkler süngüleri ile kızıkları hezimete uğratiyorlar” başlıkları ile Türk askerinin Kore’de göstermiş olduğu üstün başarılar övülmüştür (TDA, 44874.216233.106/547, 06.02.1951). Yine Türk tugayının Kore Savaşı süresince göstermiş olduğu “azim ve kararlılık”, Almanya’da Illustrierte Woche (Badische Illustrierte) gazetesinde genişçe yer bulmuştur. Türk askerinden “Kahramanların Kahramanı” olarak bahseden gazete haberi “Kore’de Türk süngü hücumundan korkulmaktadır. Türkiye’nin 40 tümeni NATO müdafaasının köşe direğidir” şeklinde vermiştir. Die Welt gazetesi “Türklerin süngü muharebeleri” başlıklı haberle Türk askerinin kahramanlıklarını överken; Frankfurter

Allgemeine Zeitung gazetesi de benzer içerikli haberlere yer vermiştir (TDA, 44874.216233.109/547, 29.01.1951).

Türkiye ile yakın ilişkileri olmasına rağmen Fransa da bazı yayın organları ilk başlarda Kore’de bulunan Türk askerine ve başarılarına değinmemiştir. Ancak daha sonraları bu gazetelerin de hayranlık ifadeleriyle Türk askerlerini haberlere konu ettikleri görülmüştür. Ayrıca devletin üst kademe yöneticilerinin “Türklerin nasıl bir millet oldukları bir kere daha sabit oldu” ifadeleriyle duydukları memnuniyet, okuyuculara ulaştırılmıştır (TDA, 44874.216231.31/547, 01.11.1950).

Benzer bir memnuniyetin gösterildiği yer ise Hollanda’dır. Hollanda’nın en mühim gazetelerinden olan Trouw gazetesi, Türkiye’nin askeri birlik gönderme kararından duyulan memnuniyeti ve Türk askerine ait fotoğrafları kapak sayfasına taşıyarak Hollandalılarla paylaşmıştır (TDA, 44874.216231.68/547, 29.07.1950). Yine benzer şekilde Hollanda basınında “Türk askerinin göstermiş olduğu fedakârlık ve dayanıklılığı”nın taktirle karşılandığını ifade eden metinler de yayınlanmıştır (TDA, 44874.216231.27/547, 04.12.1950). Hollanda’nın komşusu ve diğer bir NATO üyesi ülke olan Belçika, Türkiye’nin Kore konusundaki girişimlerine kayıtsız kalmayarak konuyu yakından takip etmiştir. Bu kapsamda Le Soir gazetesi Ankara’da bulunan René Houille’nin TBMM’deki müzakereleri takip ederek kaleme aldığı “Türkiye Mektubu”nu yayınlamıştır (TDA, 44874.216231.8/547, 28.12.1950).

Bir diğer NATO ülkesi olan Danimarka da Türkiye ve Türk birliği ile yakından ilgilenmiştir. Danimarka basınında dikkat çekici haberler paylaşılmıştır. Bu kapsamda akşam haberlerini yayınlayan Information gazetesinin “Bir Türk kızı Kore üzerinde uçuyor” başlıklı makalesinde Sabiha Gökçen’in gönüllü olarak savaşa katıldığını vurgulayan bir haber yayınlayarak Türk birliğine dikkat çektiği görülmüştür. Sabiha Gökçen haberiyle Information gazetesi, özgür dünyanın hürriyet mücadelesinde Türk kadınların dahi gönüllü olarak katıldıklarını vurgulamıştır (TDA, 44874.216233.107/547, 02.02.1951).

NATO üyesi olmayan fakat Batı kulübünde yer alan İsveç’te de Türkiye’nin Kore kararına dikkat çekmiştir. Türk birliğinin gönderilme kararı sonrasında Kore’deki Türk tugayı ile ilgili İsveç’in Aftonbladet gazetesi iki makale yayınlamıştır. Yayınlanan her iki makalede de Türk birliklerinden ve onların Kore’de gösterdikleri başarılarından övgüyle bahsedilmiştir (TDA, 44874.216233.101/547, 14.02.1951). Türk birliği hakkında haber yapan bir diğer ülke ise İsviçre’dir. İsviçre basını özellikle ABD’li General Matthew Ridgway’in Türkiye ziyaretini ilgiyle takip etmiştir. Ziyaret hakkında National Zeitung gazetesi ayrıca bir de makale yayınlamıştır. General’in teftişi ve ziyaretlerini konu edinen makale, Ridgway’in söylemlerine de yer vermiştir. ABD’li General Ridgway’in sözleri üzerinden Türkiye’yi ve Türk birliğini okuyucularına dolaylı bir şekilde olumlamayı tercih eden National Zeitung, Generalin “Eğer Kore’de emrimde Türk askerlerinden bir tümen bulunsaydı, Kore meselesi çoktan halledilmiş olurdu” ifadeleri ile Türk askerinin üstün çabası ve başarısından övgüyle bahsetmiştir (TDA, 44874.216232.102/547, 18.11.1952).

Türkiye’nin İsrail’i tanınması sonrasında gelişmeye başlayan Türk-İsrail ilişkileri, ABD’nin etkisiyle iki ülke arasında yakınlaşma başlatmıştır. Bu kapsamda İsrail basınında Türk tugayı hakkında yazılara yer verilmiştir. İsrail basını, Türk askerleri ile ilgili yayınladıkları yazılarda ABD’den alıntı yapmayı tercih etmiştir. İsrail’in bu dönem yeni kurulan bir devlet olması ve ABD ile sahip olduğu ikili ilişkiler küresel gelişmeleri ABD merkezli değerlendirmesine olanak sağlamıştır. Bu kapsamda Saturday Evening Post dergisinden aldığı haberleri nakleden Ashmoret dergisi, Kore’de çarpışan Türk askerlerinin kahramanlıklarından bahseden bir haber yayınlamıştır. Haberde Türk askerlerin resimlerine de yer verilirken Türk birliğinin kalabalık Çinli kuvvetlerin kuşatmasından başarıyla kurtulması ve mermi başta olmak üzere teçhizatsız kalmasına karşın silahlarını kurtarmaları takdirle karşılanmış ve Türkiye’nin bununla iftihar etmesi gerektiği vurgulanmıştır (TDA, 44874.216233.63/547, 30.05.1951).

Türkiye’ye destek olan haberler yalnızca Türk dış politikasının yakın ilişkilere sahip olmak istediği ABD ve diğer müttefik ülkelerle sınırlı kalmamış, bu ülkelerin dışında da Kore Türk Birliği’ne dair haberler dikkat çekmiştir. Bu ülkelerin içerisinde en dikkat çeken ise Türkiye’den oldukça uzakta yer alan Arjantin’dir. Buenos Aires’te El Hogar isimli haftalık dergide Türk askerinin Kore’de

bulunması takdir edilmiş; başarı, feragat ve disiplinli hareketinin alaka ile takip ve takdir edildiği konusuna geniş bir şekilde yer verilmiştir (TDA, 44874.216231.106/547, 05.01.1950). Arjantin, Türk Kore Birliği hakkındaki haberleri Tokyo menşeli kaynaklar ile AFB ajansından almıştır. Arjantin basınına taşınan haberler arasında Kore Türk Birliği komutanı Tahsin Yazıcı'nın Türk askerinin başarılı ve fedakâr mücadelesini anlatan beyanatı da yer almıştır (TDA, 44874.216231.1/547, 29.12.1950). Kore bağımsızlığını kazanacak mı? başlıklı Fransızca bir makalenin de yine Arjantin basınında yer alması, ülkenin konuyla ne kadar alakadar olduğunun adeta göstergesi olmuştur (TDA, 2503.16404.12/503, 23.03.1946).

Türkiye ile siyasi ilişkileri yakın olmayan İspanya'da da Türk askerleri ile ilgili haberler yer almıştır. Franco rejiminin bu dönemde batı ile iş birliği yapmak istemesi, İspanya'nın Kore'deki gelişmelere bakışını etkilemiştir. İspanya basınında Kore Savaşı ile ilgili haberlere yer verilirken Türk askeri ile ilgili övgü dolu sözler yer almıştır. Ariba gazetesi Kore'de çarpışan Türk askeri birliğini metheden ifadelerle yer vermek suretiyle manşetten haberi okuyucusuyla buluşturmuştur. Haber “Türk askeri süngü takarak en güç vaziyetlerde karşı koyuyor. Bir avuç Türk piyadesinin çok müşkül bir durumda bulunduğu bir sırada nasıl harp edilmesini bilen asker bir milletin başkanının resmini basıyoruz” şeklindeki ifadelerle paylaşılmıştır (TDA, 44874.216231.34/547, 30.11.1950). Ariba gazetesi ayrıca Juan Dela Cosa'nın kaleminden “Kore'de Türk askeri” başlıklı bir makale yayınlamıştır. Makalede Türk askerini öven “Bir askerin nefesine itimatı olmalıdır. Garp dünyası Türk askerinin maneviyatı derecesinde asker yetiştirmeye muvaffak olursa Avrupa rahat yaşayabilir ve Sovyet emperyalistlerinin eseri olan milletler de kurtulabilmek ümidi bekleyebilirler”. ifadeleri yer alırken, makale aynı zamanda radyoda da yayınlanarak tüm İspanya'ya duyurulmuş ve takdir görmüştür (TDA, 44874.216233.113/547, 16.01.1951).

Türk birliği hakkında yayın yapan bir diğer ülke ise SSCB'nin komşusu olan Finlandiya'dır. Finlandiya basını da Kore'deki askeri tugayımıza ilgi göstermiş, özellikle Uusomi gazetesi Kore'ye giden askeri birliğimize dair haberleri ve habere ilişkin fotoğrafları yayınlarak gidişata dair bilgileri kamuoyuyla paylaşmıştır. Haberde kullanılan fotoğraflarda askerlerin gülümsediği fotoğraflar tercih edilerek Türk askerinin başarısına adeta vurgu yapılmıştır (TDA, 44874.216231.37/547, 22.11.1951). Finlandiya dışında konuya kayıtsız kalmayarak Türkiye'nin Kore'deki askeri birliği hakkında olumlu haberlere imza atan diğer ülkeler ise Afganistan, Hindistan, Meksika, Mısır ve Japonya gibi ülkelerdir (TDA, 44874.216233.93/547, 05.03.1951; 44874.216233.93/547, 05.03.1951; 44874.216231.26/547, 09.12.1951).

Türkiye'nin Kore Savaşına Katılma Kararının Olumsuz Yansımaları

Türkiye'nin SSCB'den kaynaklı olarak yaşadığı endişeler sebebiyle Batı ile özellikle de ABD'yle birlikte hareket etmek üzere Kore'ye asker gönderme kararı alması, Türk siyasi tarihi açısından oldukça önemli bir ana işaret etmektedir. Zira Kore'ye asker gönderme kararı sonrasında Türk dış politikası, Soğuk Savaş'ın sonuna kadar Batılı ülkeler/NATO kampında yer alacak bu gelişme ise Türkiye'nin iç ve dış politikasını etkileyen bir dizi olayları tetikleyecektir. Ankara açısından Kore kararının yansımaları, Türkiye'nin NATO müracaatı sebebiyle en çok da ABD'de nasıl etki uyandırdığı merak edilmiş ve özellikle Türkiye'nin dış temsilcilikleri vasıtasıyla kararın akisleri yakından takip edilmiştir. Keza aynı şekilde kararın SSCB ve SSCB'ye yakın ülkelerdeki değerlendirilme şekli de benzer bir biçimde takip edilmiştir (Bkz Tablo 1).

Türkiye'nin Kore'ye dair aldığı kararlar hakkında çıkan olumsuz haberler, ağırlıklı olarak “Demir Perde” gerisindeki ülkeler olmakla birlikte, Türkiye'nin yakın ilişkilere sahip olduğu ABD, Fransa gibi ülkelerdeki bazı basın yayın organlarında da yer almıştır. Bu kapsamda ABD/ New York'ta çıkan Daily Compass isimli gazete, Tel Aviv'de yayın yapan Jeta isimli ajans vasıtasıyla Al İmar isimli gazetede yer alan haberi yayınlarak Türkiye'nin Kore'ye gönderdiği savaş birliğinin % 80'nin Yahudilerden oluştuğunu ve Yahudilerin çok fazla zayıat verdiklerini sütunlarına taşımıştır. Türkiye'nin BM Daimî temsilciliği tarafından yapılan değerlendirmede Daily Compass'ın “solcu temayüllü”, Al İmar'ın ise

İsrail Sosyalist Partisi'nin yayın organı olduğunu belirtmiştir. Haber kötü niyetli hatta aşikâr surette iftira olarak değerlendirilirken Türkiye'nin ABD'deki imajına zarar vermemek üzere gündeme gelecek sorulara uygun cevap vermek amacıyla Türkiye'nin BM Temsilciliği, Kore'ye giden gayrimüslim asker sayısı hakkında bilgi talep etmiştir (TDA, 44874.216233.129/571, 04.01.1951).

Konuyla ilişkili bir başka haber ise Tel Aviv'de Mapam İşçi Partisi'nin yayın organı olan Al Hamishmar gazetesi tarafından yayınlanmış, fakat haber bu kez ABD'ye sirayet etmemiştir. Al Hamishmar'ın haberinde de Kore'ye giden askerlerin % 80'nin "Türk Yahudilerinden" olduğu ve bu birliklerin imha edilmesinden dolayı, Türkiye Yahudilerinin matem içerisinde oldukları iddia edilmiştir. İsrail'de sayıları 12-14 arasında olan gündelik gazetelerin Al Hamishmar gibi bazılarının tirajının çok düşük olmasına rağmen İsrail Parlamentosu'nda oldukça aktif olan partilere ait olması, haberlerin ciddiyetinin tartışılmasına rağmen Türkiye'nin imajı açısından sorun oluşturmuştur (TDA, 44874.216233.130/547, 03.01.1951).

ABD ile ilişkilere oldukça önem verilen II. Dünya Savaşı'nın acı hatıralarının hafızalarda olduğu bu dönemde Yahudiler üzerinden Türkiye'nin karalanmasına karşı yayınlanmak üzere, Kore'ye gönderilen birlikte asker görevini ifa eden 7 Ermeni, 5 Rum ve 3 Yahudi erin bulunduğu, ilgililere cevap vermek üzere Türkiye'nin dış temsilciliklerine gönderilmiştir (TDA, 44874.216233.128/547, 06.01.1951). Gayrimüslim asker sayısındaki bilgiye rağmen Türkiye'nin aleyhindeki haberler sürmüştür. Yahudilerle ilgili iddiaların dışında farklı etnik yapıları hedef alan haberlerde yayınlanmıştır. Suriye'de yayınlanan Al Alam gazetesinin 14 Aralık 1950 tarihli sayısında Türkiye'nin Kore'ye gönderilen tugayında yer alan askerlerin çoğunun Hataylı ve İskenderunlu Kürt ve Arapların oluşturduğu iddia edilmiştir. Yapılan haberin Suriye açısından Türkiye ile sorun oluşturan yalnızca Hatay ilini kapsamaması, haberin dezenformasyon amaçlı yapıldığını düşündürmektedir. Keza Suriye'nin Cezire eski milletvekillerinden Hasan Haço da Kore'ye yollanan Türk birliğinin Arap ve Kürt unsurlardan müteşekkil olduğu ve birlik içerisinde bir tek Türk askerin olmadığını "propaganda"sını yapmıştır (TDA, 44874.216231.16/547, 15.12.1950; 35723.141016.201/571, 22.01.1951).

Türkiye'nin Kore kararı ile ilgili aleyhte haberlerin en fazla yer aldığı ülkelerin başına, SSCB, Romanya, Macaristan, Polonya gibi Soğuk Savaş literatüründe Doğu Bloku olarak isimlendirilen ülkeler yer almıştır. Türkiye'nin kararına en yoğun olumsuz tepki ise SSCB'den gelmiştir. SSCB'nin Türkiye'nin kararına yönelik itiraz ve haberleri, Türkiye'nin NATO'ya dahil olmasından sonraki yıllarda dahi Kransy Flote, Krasnaya Zvezda, Pravda gibi gazetelerde yer almayı sürdürmüştür. (TDA, 44874.216233.41/547, 22.08.1951; 35874.141659.48/571, 12.01.1953; 35874.141658.21/571, 25.05.1954) Asker gönderme kararın alındığı dönemde, Yeni Zamanlar isimli dergide "Haydut Diplomatlar" isimli bir yazı ile Türkiye'nin Kore'ye asker yollama kararının ABD'li senatör [Harry P.] Cain'in baskısıyla alındığı iddia edilmiştir. Yazıya göre, ABD'nin asker yollamayı reddeden ülkelerin sayısının artmasından "korkarak" Cain'i Türkiye'yi ikna etmek üzere -ABD Dışişleri Bakanlığı-Ankara'ya göndermiş ve Cain'in ziyareti sonrasında da karar alınmıştır. Propagandif bir değerlendirme olan yazı, Türkiye'nin yalnız başına bir karar alamayacak derecede zayıf olduğu ve ABD baskısına boyun eğen bir konumda olduğu şeklinde Türkiye'yi çerçevelemiştir (TDA, 44874.216231.58/547, 10.08.1950).

Sovyet basınında, Türkiye'nin durumu ve kararları ile ilgili olarak daha ziyade mutedil bir ton kullanılmaya çalışılırken bazı dönemlerde ise yakışıksız bir şekilde Türkiye tahkir edilmek istenmiştir. Bu kapsamda Türkiye'nin Kore'deki tugayını "istihfaf eder mahiyette" haberler yapılmıştır. 1952 yılında Moskova Devlet Sirk'i'nde yapılan bir gösteride başlarına fes geçirilmiş ve omuzlarında tahta tüfek asılı köpeklerin üzerinde "Kore'de Türk Tugayı" yazılı bir kamyonla sahneye çıkartıldıklarını ve silah seslerinin duyulması üzerine kaçıştıklarına dair SSCB basınında yazılar çıkmıştır (TDA, 35743.141135.82/571, 18.10.1952; 35743.141135.80/571, 20.10.1952).

SSCB'nin Türkiye'ye yönelik tepkisi, münferid olaylar dışında daha temkinli, diplomatik bir krizden uzak durmaya yönelik bir tavra sahipken Doğu Blokunda yer alan bazı ülkeler, çok daha sert değerlendirmeler yapmıştır. Bu ülkelerin başında ise Romanya gelmektedir. Romanya'daki haberler özellikle Sovyet haber ajansı Tass'ın verdiği şekliyle yer almıştır. Tass dışında diğer Sovyet

kaynaklarından (Pravda, Literaturnia Gazeta gibi) alınan haberler doğrultusunda da Türkiye'nin Kore'deki faaliyetleri hakkında da bilgi verilmiştir. Türkiye'nin Kore'deki harekâtı, genel olarak mutlak bir mağlubiyet ve imha şeklinde "küçümsenir" tarzda aksettirilmiştir. Benzer şekilde ABD'nin Türk askerlerini ölüme sevk ettiğine de sıklıkla yer verilmiştir (TDA, 44874.216231.15/547, 18.12.1950; 39439.160034.112/568, 01.01.1951).

Türkiye aleyhindeki iddiaları güçlendirmek üzere Cumhuriyet, Son Posta gibi Türkiye'deki gazetelerden alıntı yapıldığı iddiasıyla olumsuz kanaat oluşturulmak istenmiştir. Bu kapsamda Dobrogea Noua, Viata Capitalei, Universul, România Libera gibi diğer Rumen gazetelerinde yer alan Türk Birliğinin ağır kayıpları sebebiyle Kore Savaşı'nın dışında kalmak üzere miting ve gösteri yapılacağı, bunların ise "terakki perver üniversite öğrencileri tarafından tertipleneceği" haberlerine yer verilmiştir. Tüm bunların yanı sıra Universul gazetesi Kore Savaşı dışında da Türkiye'yi tahkir eden pek çok haber yapmıştır (TDA, 44874.216231.6/547, 28.12.1950; 39439.160034.100/568, 05.01.1951; 39439.160034.82/568, 05.01.1951; 39782.159739.42/568, 14.02.1951; 44874.216233.54/547, 28.06.1951; 39439.160034.29/568, 13.07.1951).

Türkiye hakkında aleyhte haber yapan bir diğer Doğu Bloku ülkesi ise Polonya'dır. Polonya'daki haberler de Romanya'da olduğu gibi Türkiye aleyhindedir ve alınan karara Türk halkının tepki gösterdiğine dairdir. Özellikle Varşova basınında, Kore'den dönen bin kadar askerın tekrar cepheye gönderilme endişesiyle dağlara çıktıklarına dair Türkiye'nin prestijini sarsan haberler yer almıştır (TDA, 44874.216232.94/547, 12.01.1953). Türkiye aleyhinde haberlerin yer aldığı bir diğer ülke ise Macaristan'dır. Macaristan basınında Komünist Partisi yayın organlarından Vilagossag ile Küçük Çiftçiler Partisi yayın organı olan Kıs Ujseg gazetelerinde yer alan haberler dikkat çekmiştir. Vilagossag gazetesi diğer Doğu Bloku ülkelerinde olduğu gibi Türk birliğinin tamamen yok olduğu iddiasında bulunmuştur. Keza aynı gazete farklı bir tarihte Türkiye'nin Kore'deki durumu ile II. Dünya Savaşı Macaristan'ın Almanya ile ilişkisi arasında bağ kurmuştur. Gazete Macarların Alman kuvvetlerin gerisini müdafaa etmek için feda edilmesi gibi Kore'ye asker gönderen Türklerin ve diğer ülkelerin de benzer rolü oynadıklarını ifade ederken "vatan haini hükümetlerin" askerlerin hayatlarını "dolarla değiştirdiğini" iddia etmiştir. Gazete özellikle Ankara Radyosu'nun hiç durmadan Kore'deki birliği övmesini de eleştirmiştir (TDA, 44667.215269.3/556, 26.01.1951). Kıs Ujseg gazetesi de benzer bir propaganda metodu izleyerek ilk Türk birliğinin yok edildiği haberi sonrasında, Batı için daha fazla kan akıtmak üzere "dolar karşılığı esir edilmiş" Türkiye'nin ikinci kabileyi Kore'ye gönderdiğini iddia etmiştir. Kıs Ujseg, Vilagossag gazetesinin yaptığı gibi geçmişle Kore'deki mevcut durum arasında bağ kurmuştur. Bu kez İspanya İç Savaşı ile bağlantı kurulurken İç Savaş sırasında Franco'nun Fas askerlerini ön safta savaşa sürmesi gibi ABD'nin de "Türk askerlerini cepheye" sürdüğü iddia edilmiştir (TDA, 44667.215269.2/556, 18.02.1951). Vilagossag ile Kıs Ujseg gazeteleri dışında Szabad Nép, Független Magyarorsag isimli yayınlar da Türkiye'nin Kore'deki savaş ve bu savaş dolayısıyla Batılı ülkelerle ilişkileri hakkında Türkiye'yi tahkir eden pek çok yazı yayınlanmıştır. Bu yazılarda, Türkiye üzerinde ABD ile İngilizlerin nüfuz mücadelesinde bulunduğu; Kore'den dönen askerlerin tecrit edilerek kamuoyunun Türk askerlerin Kore'de başarılarına geleni öğrenmesine engel olduğu; ABD Başkanı Truman'ın Türkiye'yi "faşistleştirmek" istediği bunun için ise en yakınlarını Ankara'ya gönderdiği; esir düşen Türk askerlerinin ateşkes konferansına gönderilmek üzere arkadaşlarının boş yere öldükleri ile ilgili mektuplar kaleme aldıklarına dair pek çok iddia yer almıştır (TDA, 88087.320488.23/556, 03.10.1951).

Türkiye'nin Kore'ye birlik gönderme kararı almasıyla başlayan ve sonraki süreçte de devam eden Türkiye aleyhindeki haberler yalnızca Kore savaşında Kuzey Kore/Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti'ni destekleyen sosyalist ülkelerde yer almamış, aynı zamanda Türkiye'nin müttefiki sayılan ya da iyi ilişkilere sahip olduğu ülkelerde de görülmüştür. Bu kapsamda Agence France Press'in (AFP) Seul'den bildirdiği haberde Türk birliğinin tamamen yok olduğu ve General Tahsin Yazıcı'nın da esir düşmemek için intihar ettiği haberi infial uyandırmıştır. Türkiye'nin BM Temsilci Selim Sarper, AFP'nin Türkiye'nin imajına verdiği olumsuz etki nedeniyle haberi ve haberi yapanları araştırmış, sonuç olarak haberin asılsız ve kasıtlı bir şekilde yapıldığı ile haberi yapanların AFP'ye "nüfuz etmiş

olan solcu unsurlar” olduğuna dair duyumlar elde etmiştir. AFP’de mezkûr haber sonrasında Türkiye ile ilgili kriz meydana getirecek bir haberin yer almaması, AFP’nin Türkiye’nin durumuyla ilgili olarak daha dikkatli davrandığını göstermiştir (TDA, 44874.216231.30/547, 12.04.1950).

Aleyhte haber yapılan bir diğer müttefik ülke ise Irak’tır. Tıpkı AFP örneğinde olduğu gibi Irak’ta da Türkiye aleyhinde yapılan yayın sayısı fazla değildir. Ayrıca yayın yapan gazetelerin de muhalif siyasi görüşlerin yayın organı oldukları tespit edilmiştir. Ana akım siyasetin dışındaki muhalif El İstiklal Partisi’nin çizgisini takip eden El Yakaza gazetesi de bu yayınlar arasındadır. Buna karşın El Yakaza gazetesinin Türkiye’nin Kore kararına karşı getirdiği eleştiriler, diğer ülke ve gazetelerdeki eleştirilerden oldukça farklıdır. Zira gazete Türkiye’yi tahkir etmek ya da ülke imajına zarar vermek yerine Türk halkının Kore’de neden öldüğünün cevabını, ifrata kaçmayan bir zeminde sorgulamıştır. “Türkiye halkı ve Kore mezbahası” başlıklı yazıda vefat eden bir Türk komutan üzerinden Türkiye’nin siyasetini ele gazete, Türk askerini Kore’ye gönderen yetkilileri, sömürgecilik arzularına teslim olmak ve gasp edilen bir hakkı müdafaa etmek yerine Anglo-Amerikan amaçlarına hizmet ettikleri iddiasıyla eleştirmiştir (TDA, 8427.58643.1/533, 12.12.1952).

İyi ilişkilere sahip olunan bir diğer ülke olan İran’da ise Türkiye aleyhinde yapılan haberlerle ilgili olarak oldukça dikkat çekici diplomatik bir girişimde bulunulmuştur. Türkiye hakkındaki olumsuz haberler yapan gazeteler, SSCB’nin “emrinde” olarak tasnif edilirken Türkiye’nin Tahran Büyükelçiliği bu yayınlar için devreye girmiştir. İran matbuatında Türk birliğini ve Türkiye’nin kararını alaya alan haberler ve karikatürlerin yayınlanması üzerine, Büyükelçi Yakup Kadri Karaosmanoğlu, İran Başbakanı ile görüşerek Türkiye’nin aleyhinde yayın yapılması konusunda rahatsızlığını dile getirmiştir. Görüşme sonrasında Türkiye’yi tahkir eden gazetelerden birisi kapatılırken İran hükümeti, yazılı basında ve radyoda Türkiye lehine yayın yapılması kararı almıştır. Alınan karar doğrultusunda ise İran Propaganda ve Matbuat Müdürlüğü ile Anadolu Ajansı arasında temas sağlanmış ve sonuç olarak Anadolu Ajansı ile İran’daki ilgili kuruluşlar arasında haber teatisi ve iş birliği sağlama kararı hasıl olmuştur (TDA, 44874.216231.12/547, 22.12.1950; 44874.216231.11/547, 25.12.1950).

Tartışma ve Sonuç

Türk siyasi tarihinde oldukça önemli kırılma anlarından birisi olan Soğuk Savaş, Türk dış politikasını 1945’ten günümüze doğru şekillendiren bir dizi olayın yaşanmasına sebep olmuştur. Türkiye’nin Soğuk Savaş içerisinde ABD’nin ve Avrupa devletlerinin başını çektiği Batılı ülkelerle birlikte hareket etmesi ya da hareket etmek istemesi, genel olarak Soğuk Savaş süresince Doğu Bloku ülkeleri karşısında yer almasını gerektirmiştir. Türkiye’nin iki taraftan birini tercih ettiği bu dönemde, Batı ile hareket ettiği ilk olay ise Kore Savaşı sırasında yaşanmıştır. II. Dünya Savaş sorunu olarak Soğuk Savaş’a intikal eden Kore, 1950’de Soğuk Savaş’ın ilk sıcak temasıdır.

Kore meselesi ilk çıktığı anda ABD’nin yaptığı yardım çağrısına cevap veren Türkiye, çağırışı ABD ile olan iş birliğinin gerekliliği olarak görmüştür. Alınan karar, kararın doğası gereği Türkiye kamuoyunda ve siyasi kamplaşma atmosferinde dünya sathında oldukça tartışılan bir konu olmuştur. İç politikada yaşanan tartışmalardan daha ziyade Türkiye için ehemmiyet arz eden konu, kararın yurt dışındaki yansımalarıdır. Dolayısıyla, Türkiye’nin Kore’ye asker gönderme kararının Batı kampında/NATO’da yer alma isteğiyle ilişkili olduğu göz önüne alındığında, Kore Türk Birliğinin Batı medyasında yer alışı şekli önemli bir merak konusu olmuştur. Daha önce NATO’ya üye olmak üzere başvuran Türkiye, Kore’ye asker gönderme kararı aldıktan sonra ikinci kez müracaat etmiştir. Bu sebeple Türkiye için özellikle Batı medyasında Türkiye lehinde haberlerin yer alması ve bunların takip edilmesi Türkiye’nin NATO üyeliği için adeta bir değerlendirme kriteri niteliği taşımıştır. Bu kapsamda Batı medyasında yer alan haberleri, Türkiye’nin NATO üyeliği için bir laboratuvar saymak gerekmektedir. Zira Kore Türk Birliğine yönelik teveccüh, NATO üyeliği için olumlu bir imaj olarak değerlendirilmiştir.

Tüm bu sebeplerle Türk askerinin Kore’ye yollanması kararının yurtdışında nasıl yankılandığının belki de en çok merak edildiği ülke ABD’dir. Alınan karar, Türkiye-ABD ilişkilerini NATO ekseninde geliştirecek önemli bir manivela olarak görülmüştür. Türkiye’nin izlemek istediği “aktif” dış politikanın

ilk basamağı sayılabilecek olan Kore kararı, Hükümetin istediği tarzda ABD basın-yayın organlarında olumlu geri dönüşler sağlamıştır. Türkiye'nin kararının ABD'deki ilk yansıması, Türkiye'nin ABD ile birlikte olduğu ve onu yalnız bırakmadığı şeklindedir. Gazete, radyo, televizyon gibi kitle iletişim araçlarının hepsinde Türkiye'nin verdiği karar, sıklıkla yer alıp Amerikan kamuoyuna duyurulmuştur. ABD dışında Türkiye hakkında haber yapılan diğer Batılı ülkeler ise Almanya, Kanada, İngiltere, Danimarka, Hollanda ve Belçika'dır. Bu ülkelerde de tıpkı ABD'de olduğu gibi Türkiye ile ilgili oldukça olumlu tarzda değerlendirmelerde bulunulmuştur. NATO üyesi olmayan fakat Batılı ülkeler arasında yer alan İsveç ve İsviçre basını da Türkiye'nin kararını olumlu olarak değerlendirmiştir. Ayrıca İspanya gibi Batılı ülkelerle iş birliği sağlamak isteyen ülkeler de Türkiye'nin kararını olumlu bir düzlemde değerlendirmiştir. Türkiye'ye destek olan diğer ülkeler ise Arjantin, Finlandiya, Hindistan, Japonya, Afganistan, İsrail, Meksika ve Mısır'dır.

Kararın olumlu yansımaları Türkiye'nin NATO üyeliği konusunda önemsenen bir konu iken, kararın olumsuz yansımaları ise olumsuz imaj oluşturmaya sebebiyle ayrı bir hassasiyet içerisinde ele alınmıştır. Doğu Bloku ülkelerinin medyasında -tahmin etmesi güç olmayacak şekilde- Türkiye'ye dair olumsuz haberler yer almıştır. Bu durum, sayıca az olmasına rağmen Türkiye'nin birlikte hareket ettiği ülkelerde de görülmüştür. Fakat ağırlıklı olarak olumsuz haberlerin SSCB, Romanya, Polonya, Macaristan gibi Doğu Bloku ülkeleri ya da Doğu Bloku ülkelerle yakın ilişkilere sahip Suriye gibi ülkelerde yer aldığı tespit edilmiştir. Olumsuz haberlerin yer aldığı bu ülke grubu başınıda Kuzey Kore cephesinin desteklenmesi sebebiyle, Türkiye'yi ve Türk halkını tahkir eden, Türk askerinin Kore'de yer almasını eleştiren ve hükümet ile halk arasında uyumsuzluk yaşandığını iddia eden propagandif içerikli haberler yer almıştır. Olumsuz haberlerin yer aldığı diğer ülke grubu ise İran, Irak, Fransa ve İsrail gibi Türkiye'nin yakın ilişkilere sahip olduğu ülkelerdir. Türkiye'nin müttefiki sayılan ülkelerde olumsuz haberlerin yayınlanması, ülke imajı ve NATO üyeliği konusunda menfi bir kanaat oluşturacağı için Dışişleri Bakanlığı yetkililerinin devreye girmesi gerekmiştir. Bakanlık yetkilileri, Türkiye aleyhindeki haberleri Türk dış politikasının amaçlarına uygun bir biçimde çözmeye çalışmıştır.

Türkiye'nin küresel siyasetin bir parçası haline geldiği Soğuk Savaş sürecinde yaşanan Kore Savaşı sırasında, Türkiye hakkında yapılan lehte ve aleyhteki haberler, kamu diplomasisi kapsamında ele alınarak Türk dış politikası açısından değerlendirilmiştir. Özellikle ABD gibi halkın dış politika kararlarında etkili olduğu ülkelerde Türkiye, -NATO üyeliği amacıyla- medya dolayısıyla kamuoyu üzerinde Türkiye'nin kararının nasıl bir etki oluşturduğunu değerlendirmeye çalışmıştır. Türkiye'nin yalnız lehte değil aynı zamanda aleyhte haberlerin yer aldığı ülkeleri takip edip müdahale etme imkânı olduğunda buna yönelik reaksiyon vermesi, Soğuk Savaş'ın başlangıç döneminde uluslararası ilişkilerde medyanın rolün dikkate aldığı göstermektedir. Bu kapsamda Kore Savaşı sırasında Türkiye'nin uluslararası medya değerlendirmeleri ve uygulamaları, Türkiye'nin 1950'li yıllarda medya-dış politika ilişkisini değerlendirmek açısından önemli veriler sağlamaktadır. Kore Savaşı sırasında dikkat edilen medya-dış politika meselesi, Türkiye'nin NATO'ya üyeliği öncesinde önemsenen bir konu olarak görülürken NATO'ya üye olduktan sonra ise bu alandaki faaliyetler gittikçe gerilemiş, bu durum ise Türk dış politikasında uzun vadede olumsuz sonuçlar doğurmuştur.

Beyan ve Açıklamalar

1. Araştırmacıların katkı oranı beyanı: Birinci yazarın katkı oranı, araştırma tasarımı %50, veri analizi %50, yazım %50, düzenleme %50; ikinci yazarın katkı oranı ise araştırma tasarımı %50, veri analizi %50, yazım %50, düzenleme %50 şeklindedir.

2. Çıkar çatışması: Herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

3. Etik Raporu: İnsan veya hayvan denekler üzerinde yapılmadığı için etik kurul onayı gerekmemektedir.

4. Araştırmanın Modeli: Çalışmanın modeli araştırma makalesidir ve tarihi belge incelemelerinde sıklıkla kullanılan belgesel kaynak tarama metoduyla elde edilen arşiv belgeleri ve süreli yayınlar değerlendirilmiştir.

References

- Armaoğlu, F. 20. *Yüzyıl siyasî tarihi 1914-1995*, Alkım Yayınevi.
- Bağcı, H. (1994). Demokrat parti'nin ortadoğu politikası. F. Sönmezoğlu (Drl.), *Türk Dış Politikasının Analizi içinde* (ss. 89-120). Der Yayınları.
- Çavuşoğlu, H. (1983). 1983 Genel seçimleri ve anavatan partisi. *Ekonomi İşletme Siyaset ve Uluslararası İlişkiler Dergisi*, 8(1), 77-86.
- Demir, E., & Parlak, B. (2012). Türkiye'de eğitim araştırmalarında kayıp veri sorunu. *Journal of Measurement and Evaluation in Education and Psychology*, 3(1), 230-241.
- Dışişleri Bakanlığı Türk Diplomatik Arşivi (TDA), 2503.16404.12/503, 23.03.1946.
- TDA, 44874.216231.106/547, 05.01.1950.
- TDA, 44874.216231.30/547, 12.04.1950.
- TDA, 44874.216231.70/547, 28.07.1950.
- TDA, 44874.216231.68/547, 29.07.1950.
- TDA, 44874.216231.66.547, 01.08.1950.
- TDA, 44874.216231.60/547, 08.08.1950.
- TDA, 44874.216231.58/547, 10.08.1950.
- TDA, 44874.216231.31/547, 01.11.1950.
- TDA, 44874.216231.34/547, 30.11.1950.
- TDA, 44874.216231.36/547, 01.12.1950.
- TDA, 44689.215908.19/547, 02.12.1950.
- TDA, 44874.216231.27/547, 04.12.1950.
- TDA, 44874.216231.16/547, 15.12.1950.
- TDA, 44874.216231.15/547, 18.12.1950.
- TDA, 44874.216231.12/547, 22.12.1950.
- TDA, 44874.216231.11/547, 25.12.1950.
- TDA, 44874.216231.8/547, 28.12.1950.
- TDA, 44874.216231.6/547, 28.12.1950.
- TDA, 44874.216231.1/547, 29.12.1950.
- TDA, 39439.160034.112/568, 01.01.1951.
- TDA, 44874.216233.130/547, 03.01.1951.
- TDA, 44874.216233.129/571, 04.01.1951.
- TDA, 39439.160034.100/568, 05.01.1951.
- TDA, 39439.160034.82/568, 05.01.1951.
- TDA, 44874.216233.128/547, 06.01.1951.
- TDA, 35723.141016.201/571, 22.01.1951.
- TDA, 44667.215269.3/556, 26.01.1951.

TDA, 44874.216233.113/547, 16.01.1951.
TDA, 44874.216233.109/547, 29.01.1951.
TDA, 44874.216233.107/547, 02.02.1951.
TDA, 44874.216233.106/547, 06.02.1951.
TDA, 44874.216233.101/547, 14.02.1951.
TDA, 39782.159739.42/568, 14.02.1951.
TDA, 44667.215269.2/556, 18.02.1951.
TDA, 44874.216233.93/547, 05.03.1951.
TDA, 44874.216233.93/547, 05.03.1951.
TDA, 44874.216233.63/547, 30.05.1951.
TDA, 44874.216233.54/547, 28.06.1951.
TDA, 39439.160034.29/568, 13.07.1951.
TDA, 44874.216233.41/547, 22.08.1951.
TDA, 88087.320488.23/556, 03.10.1951.
TDA, 44874.216231.37/547, 22.11.1951.
TDA, 44874.216231.26/547, 09.12.1951.
TDA, 35743.141135.82/571, 18.10.1952.
TDA, 35743.141135.80/571, 20.10.1952.
TDA, 44874.216232.102/547, 18.11.1952.
TDA, 8427.58643.1/533, 12.12.1952.
TDA, 44874.216232.94/547, 12.01.1953.
TDA, 35874.141659.48/571, 12.01.1953.
TDA, 35874.141658.21/571, 25.05.1954.

Dinçer, M. (2004). Kore: Soğuk savaşın mirası bölünmüşlük ne zaman bitecek? Kemal İnât-Burhanettin Duran-Muhittin Ataman (Ed.), *Dünya Çatışma Bölgeleri içinde*(ss. 673-681). Nobel Yayın.

Duman, M. (2023). Türkiye'nin ilk Çin elçisi Emin Âli Sipahi'nin Çin izlenimleri ve Türkiye-Çin ilişkileri. *Belleten*, 87(308), 265-291.

Erhan, Ç. (2009). ABD ve NATO'yla İlişkiler. Baskın Oran (Ed.), *Türk Dış Politikası Kurtuluş Savaşından Bugüne Olgular, Belgeler, Yorumlar (Cilt 1 / 1919-1980)* içinde (ss. 522-575). İstanbul: İletişim Yayınları.

Hale, W. (2003). *Türk Dış Politikası 1774-2000*. (P. Demir, Çev.) İstanbul: Mozaik.

Kanat, S., Kılınç, S. ve Gürkaynak, M. (2022). Arktika bölgesindeki uluslararası anlaşmazlıklar ve küresel ısınmanın bunlara etkileri, *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, 17(3), 837 - 861. Doi: 10.17153/oguiibf.1144859.

Kaya, H. (2014). Küreselleşme sürecinde yaşam boyu öğrenme ve yetişkin eğitim gerçeği. *Akademik İncelemeler Dergisi*, 9(2), 91-111.

Kennedy, P. (2010). *Büyük güçlerin yükseliş ve çöküşleri* (B. Karanakçı, Çev.) İş Bankası Kültür Yayınları.

Kiş, N. (2018). Dijital çağda yeni bir girişimcilik yaklaşımı: Dijital girişimcilik. *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 19(2), 389-399.

Lacoste, Y. (2008). *Büyük oyunu anlamak jeopolitik: Bugünün uzun tarihi*. (İ. Akça, Çev.) NTV Yayınları.

McNeill, W. H. (2002). *Dünya tarihi*. (A. Şenel, Çev.) İmge Kitabevi Yayınları

Sander, O. (1996). *Siyasi tarih 1918-1994*. İmge Kitabevi Yayınları

Tokgöz, O. (2014). *Siyasal iletişimi anlamak*. İmge Kitabevi Yayınları

Turan, S. (2008). Kore savaşı. H. Çakmak (Ed.), *Türk dış politikası 1919-2008 içinde* (ss.507-519). Ankara: Platin Yayınları.

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı, Cumhuriyet Arşivi Fonları (BCA), 30-1-0-0 / 102-630-6 Dosya Ek: F11, Başbakanlık Özel Kalem Müdürlüğü, 28.07.1950.

BCA, 30-1-0-0 / 102-630-8 Dosya Ek: F11, Başbakanlık Özel Kalem Müdürlüğü, 05.08.1950.

BCA, 30-1-0-0 / 102-630-9 Dosya Ek: F11, Başbakanlık Özel Kalem Müdürlüğü, 21.08.1950.

Türkmen, İ. (2017). 1950’li yıllarda Türk dış politikası. S. Kekevi & Y. E. Tekinsoy & İ. Türkmen (Ed.), *Türk Dış Politikası (1830-1989) içinde* (ss. 519-585). Berikan Yayınevi.

Uçarol, R. (2000). *Siyasi Tarih (1789-1999)*. Filiz Kitabevi.

Zürcher, E. J. (2013). *Modernleşen Türkiye’nin tarihi*. (Y. Saner Çev.) İletişim Yayınları.

Ek: Tablo 1: Olumlu ve Olumsuz Haberlerin Yer Aldığı Ülkeler

Ülke/Bölge	Olumlu Haber Yapan Kaynaklar	Olumsuz Haber Yapan Kaynaklar	Gazete/Dergi Sayısı
ABD	Baltimore Camden Ourier News and Courier Boston Herald ve Bridgeport Telegram New York Herald Tribüne Housion Post Stars and Stripes Saturday Evening Post	Daily Compass	9 gazete
Afganistan	Enis	-	1 gazete
Almanya	Illustrierte Woche Die Welt Frankfurter Allgemeine Zeitung	-	3 gazete
Arjantin	El Hogar	-	1 gazete
Belçika	Le Soir	-	1 gazete
Danimarka	Information	-	1 gazete
Finlandiya	Uusomi Daily Mail	-	2 gazete
Fransa	Gazete/Dergi ismi verilmemiş	Le Monde	1 gazete
Hindistan	The Times of India	-	1 gazete
Hollanda	Trouw	-	1 gazete
Irak	Irak Times	El Yakaza	2 gazete
İngiltere	Lancashire Evening Post Yorkshire Evening News İllustrated London News	-	3 gazete
İsrail	Ashmoret Dergisi	Al İmar Al Hamishmar	2 gazete 1 dergi
İspanya	Ariba	-	1 gazete
İsveç	Aftonbladet	-	1 gazete
İsviçre	National Zeitung	-	1 gazete
Kanada	Gazete/Dergi ismi verilmemiş	-	1 gazete
Macaristan	-	Vilagossag Kıs Ujseg Szabad Nép Független Magyarorsag Mecmuası	3 gazete 1 dergi
Mısır	-	Al Ahram	1 gazete
Meksika	Gazete/Dergi ismi verilmemiş	-	1 gazete
Japonya	Nippon Times	-	1 gazete
Polonya	-	Gazete/Dergi ismi verilmemiş	1 gazete
Romanya	-	Dobrogea Noua Viata Capitalei Universul Pravda Literaturnia Gazeta România Libera	6 gazete
SSCB	-	Yeni Zamanlar Dergisi Krasnaya Zvezda Pravda Kransy Flote	1 dergi 3 gazete
Suriye	-	Al Alam	1 gazete